

Lehe persoon:
maailmameister
Merike Kahk.

LK. 3

Tuuleenergeetika
eriplaneeringu het-
keseisust.

LK. 4

Küla lugu:
Vana-Võidu.

LK. 7

Kriisiõppus "Kevadmurd 2025" toimus nii kabinettides kui ka looduses

23. aprilli hommikul kogunes Viljandi valla kriisimeeskond vallamajja, et osaleda üleriigilisel kahepäevasel kriisiõppusel "Kevadmurd 2025".

Õppusel harjutati koos elu-tähtsate teenuste pakkujatega, kuidas ulatuslikus kriisiolukorras tagada inimestele vajalikud teenused. Esimesel päeval keskenduti lauaõppusele ja teooriale, kuid teisel päeval mindi praktikasse – tegutses kogukondades, kus harjutati kriisiolukordade lahendamist päriselt kohapeal.

Õppused kogukondades Kärstna näitel

Kui kriisikommunikatsiooni tiim Kärstna spordihoone juurde jõudis, oli õppus juba täie hooga käimas

"Meil on võimekus pakkuda üle viiekümne magamiskoha," ütleb kogukonna eestvedaja Valmar Haava, tutvustades Kärstna spordihoonet, kus ruumid on puhtad, soojad ja kõik on valmis selleks, kui päris häda peaks uksele koputama. Suures saalis saab magada, pesuruumides end pesta, olemas on saun – ja kui vaja, saab ka süüa teha. "Kui elektrit pole, on meil ju generaator olemas. Suudame tagada nii kütte kui ka laadimispunkti telefonidele," räägib Valmar. Kohalike tugi ei jää vaid sõnadeks – siin, kus inimesed üksteist tunnevad, levib info kiiremini kui raadiouudised ja vajadusel ollakse valmis käed külge panema.

Õppuse käigus tuli kiiresti reageerida: näiteks organiseeriti saebrigaad eemaldamaks tormi poolt Aemakatsi-Põrga teele langenud puu. Kaks kohalikku meest jõudsid sündmuskohale viie minutiga, kettasid teritatud ja tangitud. Appi tõtanud päästeametnik Toomas Tuul märkis: "Minu jaoks on see nii veres ja loomumane, et hea meelega tulen appi."

Evakuatsioonikeskuses, kus valvet pidasid abipolitseinikud Andre Välimets ja Reimo Jürjo, olid asjad kindlalt kontrolli all. "Selline õppus aitab meil harjutada reageerimiskiirust ja koostööd," ütleb Andre, kes tegutseb abipolitseinikuna juba kolmandat aastat. Ühtlasi arvasid mehed, et õppused võiksid toimuda paar korda aastas ning kaasata tuleks ka evakueeritavad.

Kärstna spordihoonesse on kriisi korral võimalik paigutada 50 magamiskohta. Kärstna kogukonna eestvedajad Urve Kass ja Valmar Haava kutsuvad spordihoonesse võimalusi vaatama.

Fotod: Liia Sirel

Kriisiõppusel keskenduti elanikkonna abistamisele

Ringsõit Kärstna kandis tõi esile veel ühe võtmevaldkonna – veevarustuse. Ramsi VK töötajad Andres Mäekivi ja Einar Treier demonstreerisid, kuidas generaatori abil tagatakse elektrikatkestuse korral küla pumplase töövoime. Pumbamajast edasi liigub vesi igasse kodusse – elutähtis nii rahuajal kui kriisis.

Kogukonna tugevus ei peitu ainult tehnikas ega plaanides. See on sügaval inimeste valmisolekus aidata. "Meie inimestel on aiamaad ja põllud, varud keldrites, jahimeestelt saame vajadusel liha, nälga keegi ei jää," räägib kogukonna hing Urve Kass. Siin maal on toidujulgeolek ikka olnud kahe kää ja kodupõllu küsimus.

Suurimaks kitsaskohaks kriisi ajal näevad Valmar ja Urve hoopis linnast tulevat liikumiskaost – kuidas rahvas hättasatununa maale pääseb? Kuid kogukonna sees on kõik selge: siinsed inimesed teavad, kuhu minna, kellega ühendust võtta, kuidas üksteist toetada.

Kriisimeeskonna õppuse keskmes oli elanike abistamine, eriti nende, kes vajavad tuge rohkem kui teised. Ühes ülesandes korraldati abi inimesele, kes elektrikatkestuse tõttu ei saanud enam kasutada oma hingamisaparaati. Tehnika võib alt vedada, aga ka valla sotsiaalvaldkonna töötajad tegutsevad, hätta ei jäeta kedagi.

Õppuse käigus tuli kiiresti reageerida: näiteks organiseeriti saebrigaad, et eemaldada tormi tõttu teele langenud puu.

Valla kriisimeeskond on kogunenud vallamajja, et osaleda üleriigilisel kahepäevasel kriisiõppusel "Kevadmurd 2025".

Sellised õppused pole pelgalt mäng. Kärstna näitel on näha, et kriisiks valmisolek ei tähenda ainult seadmeid ja plaane – see tähendab usaldust, hoolimist ja

valmisolekut astuda samm teise inimese heaks.

Liia Sirel
avalike suhete spetsialist

"Kauni kodu" konkurss tuleb taas!

Olete oodatud osalema Viljandi valla heakorrakonkursil "Kaunis kodu".

Konkursi eesmärk on tunnustada inimesi, kes panustavad oma kinnistu heakorramisse, kujundamisse ja haldamisse. Konkurss on suunatud kodudele, suvekodudele, korterelamutele kui ka äri- ja tootmisobjektidele.

Osalemise soovist palume teavitada vallavalitsust hiljemalt 23. juuniks e-posti aadressil viljandivald@viljandivald.ee.

Kandidaadiks võib esitada ka kellegi teise kauni kodu!

Kandideerimiseks esitage kindlasti järg- nev info:

- kinnistu aadress,
- kinnistu omaniku nimi ja kontaktandmed.

Hindamiskomisjon külastab kõiki konkursile nõuetekohaselt esitatud kinnistuid. Kinnistute külastamine lepitakse kandidaadiga kokku ja külastamine toimub ainult kinnistu omaniku nõusolekul.

Tunnustuse saajaid autasustatakse Eesti Vabariigi aastapäeva tänuüritusel. Tunnustatud pääsevad edasi järgmise aasta maakondlikule konkursile ja sealt edasi üle-vabariigilisele konkursile "Eesti kaunis kodu 2025".

Heakorrakonkurss "KAUNIS KODU 2025" ootab kandidaate

SPETSIALISTI VEERUD

Paides toimus seminar, kus keskenduti elanikkonna kaitsele sotsiaalvaldkonna vaates. Osalejate hulgas olid ka Viljandi vallavalitsuse erinevate valdkondade spetsialistid ja asutuste juhid. Üheks moderaatoriks oli abi vallavanem Irma Väre. Foto: Liia Sirel

Turvaline Viljandi vald

Viljandi vallas on kümme ametlikku kerkuskeskust. Kerkuskeskuses saab kriisi ajal infot hetkeolukorrast, keeta kohvi, soojendada toitu, laadida telefoni ning vajadusel ööbida. Kui sideteenused ei toimi edastatakse elanikele teavet ja käitumisjuhiseid. Sõna kerkus tähendab inimese hakkama saamist kriisiolukorras. Lihtsam on mõelda kerkuskeskusest kui infopunkti või kogukonnakeskusest, kust häda korral abi ja tuge saab. Viljandi valla kerkuskeskuste asukohad leiad Viljandi valla kodulehelt.

Lisaks kerkuskeskustele on vallas kolm avalikku varjumiskohta: Heimtali Põhikooli spordihoone, Ramsi Vaba Aja Keskus ning Viiratsi Kool. Avalik varjumiskoht on eelkõige mõeldud neile, kes on ohu hetkel selle lähedal. Kui viibid tööl või kodus, tuleks ohu korral jääda paigale ja leida varjumiseks lähim akendeta ruum või kelder. Avalikud varjumiskohad on märgistatud tsiviilkaitse sümboliga. Varjumine võib olla vajalik sõjalise ohu korral, aga ka teiste ohtude, näiteks ekstreemse ilma ja suurte põlengute korral. Iga ohu korral on erinevad käitumisjuhised. Näiteks ekstreemse ilma puhul piisab siseruumidesse minekust ja akende-uste sulgemisest. Seetõttu on oluline ohuolukorras riigi antud juhiseid alati kuulata ja neid järgida.

Räägime ka mõistetest. Varjend on ehitist või selle osa, mis on ehitatud varjumiseks ning mille konstruktsioon vastab kehtestatud nõuetele. Varjend kaitseb inimest tolmu, lööklaine, plahvatus ja saastunud välisõhu ja lendava eseme eest. Varjumiskoht on aga ehitist või selle osa, mis on varjumiseks kohandatud. Varjumiskoha konstruktsioon kaitseb inimest tolmu, lööklaine ja lendava eseme, kuid mitte sõjalise rünnaku otsetabamuse eest (mõeldud lühiajaliseks kasutamiseks).

Elutähtsal teenusel on ülekaalukas mõju ühiskonna toimimisele. Elutähtsa teenuse katkemine ohustab vahetult inimeste elu või tekitab suure keskkonnakahju. Teenuse katkemisel on oluline mõju riigi majandusele ja riigikaitsele.

Viljandi vallavalitsus on läbi mõelnud, kuidas tagada kriisis pakutavaid hädavajalikke teenuseid. Sõlmitud on koostöölepe Häirekeskusega kriisiabi telefoni avamiseks hädaolukorras. Sellisel juhul saab käitumisjuhiseid ja infot kriisiolukorras tegetsemiseks lühinumbrilt 1247.

Koostatud on riskianalüüs, milles tuuakse välja ohud elutähtsatele teenustele, mille toimepidevuse eest omavalitsus oma territooriumil vastutab. Oleme hinanud riske kaugkütte ja veega varustamisele, kanalisatsioonile ning kohalike teede sõidetavusele. Uuendatud andmetega riskianalüüs valmis 30. juuniks 2025. Edaspidi uuendatakse riskianalüüsi vähemalt kord aastas. Riskid avalikustatakse, et kohalikud elanikud oleksid teadlikud võimalikest ohtudest, mis võivad nende piirkonda mõjutada. Riske aitab Viljandi vallavalitsusel hinnata ka Päästeamet.

Viljandi vallavalitsusel on plaanis sellel aastal koolitada kerkuskeskuste personali, et nad oskaksid olla abiks elanikkonnale kriisidega toimetulekul. Suur roll kriisidega hakkama saamisel on kogukondadel ning nendes peituvates ressurssides. Selleks, et neid võimalusi mõista, on välja töötatud kogukondadele küsimustik ressursside leidmiseks ja teada saamiseks, kuidas neid parimal võimalikul viisil rakendada.

Viljandi vallavalitsus koostöös Viljandi Vallahaldusega on sellel aastal Päästeameti toetusel soetanud kaks 1000 liitrit joogivee mahutit, et vajadusel tagada ükskõik millises valla punktis puhas joogivesi. Lisaks on plaan valla lasteaiades ning kerkuskeskustes välja ehitada elektrigeneraatorite ühendamise võimekus ning koolitada vallavalitsuse töötajaid abistamiseks inimesi kriisides toime tulema.

Tänavuse aasta kolmandas kvartalis on kavas korraldada õpus, et veenduda seatud plaanide toimivuses.

Eiko Tammist,
kogukonnatöö spetsialist

Valla ja linna vahel sõlmiti leping: Viiratsi Kooli lõpetanud jätkavad õpinguid Viljandis

Viljandi vald ja Viljandi linn sõlmisid koostöölepingu, millega luuakse 2025. aasta sügisel Viiratsi Kooli lõpetanud võimalus jätkata õpinguid Viljandi Kesklinna Koolis.

Koostöölepingu allkirjastasid Viljandi vallavanem Alar Karu ja Viljandi linnaapea Johan-Kristjan Kononov.

Viljandi vallavanem Alar Karu sõnul on tegemist olulise sammuga kahe omavalitsuse vahelises koostöös, mis lähtub eelkõige laste ja perede vajadustest. "Täna olen olukorras, kus Viljandi valla elanik pidi end fiktiivselt Viljandisse sisse kirjutama, et saaks lapse Viljandi kooli panna. Sõlmitud kokkuleppega lahendame ühe olulise murekoha Viiratsi lastevanemate jaoks, sest lastele on tagatud koht Viljandi koolis sõltumata sissekirjutusest," ütles Karu.

"Linnal on tänavu olemas võimalus, et pakkuda valla lastele kohta Kesklinna kooli 7. klassis. Kokkuleppe kohaselt tasub vald

Koostöölepingu allkirjastasid Viljandi linnaapea Johan-Kristjan Kononov ja Viljandi vallavanem Alar Karu. Seisavad Viljandi Kesklinna Kooli direktor Kaija Kits ja Viljandi abilinnapea Are Tints. Foto: Rain Porss

õppekohtadega seotud reaalsed kulud. See on hea näide, kuidas linna ja ümbruskonna valdade koostöö on võimalik ja vajalik. Loodan, et tulevikus saame sarnaselt koostööd teha veel mitmetes valdkondades," lisas Kononov.

Lepingu alusel avab Viljandi Kesklinna Kool täiendava 7. klassi juhul, kui sinna soovib õppima

asuda vähemalt kaheksa Viiratsi Kooli õpilast. Kui soovijaid on vähem, siis täiendavat klassi ei avata. Viljandi vald tasub õpilaste tegevuskulu summas 649 eurot ühe õpilase kohta ajavahemikus september–detsember 2025. Lisaks on lepingus sätestatud tingimused erivajadustega õpilaste toetamiseks ja rahastamiseks.

Toimetus

Viljandimaa omavalitsuste juhid koos regionaal- ja põllumajandusministri Hendrik Johannes Terrasega (keskel) kohtumisel Viljandi vallamajas. Foto: Rain Porss

Minister Terras kohtus Viljandi vallamajas VOL-i esindajatega

Viljandimaa Omavalitsuste Liidu (VOL) esindajad kohtusid Viljandi vallamajas regionaal- ja põllumajandusministri Hendrik Johannes Terrasega.

Minister kutsuti külla eesmärgiga jagada konkreetseid regionaalseid Viljandimaa muresid ja viia ta nendega kurssi. Täpsemalt uuriti, mida uus minister arvab eelmise ministri soovist jagada Eesti neljaks piirkonnaks ja kas see plaan on veel jõus.

Liidu esindajate sõnum minist-

rile oli, et pole vaja lõhkuda seda, mis toimib. "Me ei vaja uut kunstlikku jaotust vaid tugevamat tuge sellele, mis juba olemas," kõlas kohtumisel korduvalt.

Liidu hinnangul pole ühtegi ratsionaalset põhjust lõhkuda toimivat maakonda ja siduda piirkonna osi teise regiooni keskusega, millel puudub ajalooline seos. Samuti oldi mures, et liitmisel läheb maakondade otsustusõigus riigile ja ministee-

riumidele, kus puudub arusaam kohalikest elu-olust.

Muuhulgas räägiti ka haridusest, teedest, transpordist ning veest ja kanalisatsioonist.

Viljandimaa Omavalitsuste Liidu juht Alar Karu palus ministril pealinna viia palve, et Eesti elu muutvate otsuste juures alati arvestataks ka mõjuga maapiirkondades elavatele inimestele ning soovis talle selle sõnumi juurutamises edu.

Toimetus

Puuetega inimeste eluaseme kohandamise toetuse taotlusvooru pikendatakse

Fredy Lumi,
täisealiste
heaolu
peaspetsialist

Viljandi vald jätkab puuetega inimeste eluruumide füüsilise kohandamise toetuse pakku-

mist, et tagada kodune iseseis-

vus ja turvalisus. Toetust saab kasutada eluruumi sisenemise ja liikumise lihtsustamiseks ning vajalike muudatuste tegemiseks – näiteks ligipääsetavate pesuruumide rajamiseks.

Anname teada, et taotlusvooru tähtaega on pikendatud: taotlusi saab esitada kuni 15.06.2025. Toetuse määr sõltub sotsiaalkomisjoni otsusest; omaosalus on tavaliselt 25%, kuid võib ulatuda kuni 50%-ni.

Taotlemiseks tuleb esitada

vormikohane taotlus koos vajalike lisadokumentidega, sealhulgas hinnapakkumised ja nõusolekud. Sotsiaalkomisjon hindab iga juhtumit individuaalselt, et tagada võimalikult paljudele toetuse andmine.

Täpsem info taotlemise tingimuste ja vajalike dokumentide kohta on leitav Viljandi valla kodulehelt. Lisainfo ja nõustamine: Fredy Lumi, täisealiste heaolu peaspetsialist. Telefon: 5787 4657. E-post: fredy.lumi@viljandivald.ee

Juhuslikult ammulaskmisega tegelema hakanud Merike Kahk on nüüd 22-kordne maailmameister

Tore lugu küll kui töötad kolleegiga aastaid koos ja siis äkki avastad, et ta on maailmameister. Oli vist aasta 2022 kui sain teada, et Viljandi vallavalitsuse ehitusspetsialist Merike Kahk on tulnud ammulaskmise maailmameistriks. Oli veel koroonaaasta ja maailmameister selgitati korrespondentsvõistlusel, ehk iga võistleja lasi tulemuse oma kodumaal. Ja Merike tuli taas võitjaks.

Pärast tänavu aastast kahekordseks maailmameistriks tulekut Austraalias on Merike 22-kordne kuldmedalist MM-võistlustel. Merike on Eesti meistriks tulnud koguni 68 korda ja võistkondlikuks meistriks 13 korda. Poeg Andres on samuti ammulaskur, saanud 2006. a juunioride MM-il individuaalselt 65 m-lt hõbeda ja juunioride MK-l 3. koha. Andres on Eesti parim meesammulaskja 2008. aastal.

Aga Merike pole ainult tuntud ammulaskja, vaid teda teatak-

se ka tööalaselt, eelkõige tema ametialase ranguse ja täpsuse poolest. Nüüd aga kõigest lähemalt.

Kuidas tuli mõte hakata ammulaskmisega tegelema?

Juhuslikult, kõndides ümber Viljandi järve, märkas inimest, kes värvilist märklehte ja tundsin huvi mis leht see selline on ja milleks seda kasutatakse. Nii jõudsingi ammulaskmise juurde – puhas uudishimu.

Millal tuli esimene maailmameistritiitel ja kus?

Tundub nii, et aasta oli siis 2013 ja koht Visby.

Kui tihti ja kus treenite. Kas teil on ka treener?

Treenime praegu paar korda nädalas. Treenerit otseselt ei ole. Arutame tehnikat teiste trennikaaslastega ja nuputame koos, kuidas saaks paremaid tulemusi.

Kui palju on ammulaskmise harrastajaid Eestis, kui palju maailmas?

Eestis on aktiivseid laskjaid paar-kolmkümmend. Maailmas võib amburite arv olla tuhande ringi.

Millistes riikides on ammulaskmine eriti populaarne?

Eriti populaarne on Prantsusmaal, Saksamaal, Horvaatias.

Mis on teie edu aluseks?

Spordiala meeldib, pakub pinget ja rahuldust. Kaaslastel on väga toredad ja sõbralikud, hea huumorimeelega.

Kui paljudesse maadesse teie harrastus on teid viinud? Mis on kõige huvitavamad paigad olnud?

Merike Kahk: "Treenime praegu paar korda nädalas. Arutame tehnikat teiste trennikaaslastega ja nuputame koos, kuidas saaks paremaid tulemusi." Foto: Rain Porss

Põhiliselt Euroopa Liidu riigid, lisaks India, Austraalia, USA.

Räägime ka teie igapäevatööst ehitusspetsialistina. Mida siin oluliseks peate?

Oluline on jälgida, et oleksid täidetud ohutusnõuded ja täidetud muud reeglid, mis ehitamise või ehitiste osas on seatud.

Kas tihti tuleb ette vaidlusi ehituste osas?

Viimasel aja harvem. Pärast ehituskomisjoni moodustamist on võimalik vaidlusalused küsimused seal läbi arutada ja komisjoni seisukoht osapooltele seejärel teatavaks teha.

Kui kaua olete vallavalitsuses sel alal töötanud?

21 aastat, alustasin 2004 Pärsti valla ehitusspetsialistina.

Kas olete põline viljandimaalane ja kus möödus teie noorus?

Olen sündinud/kasvanud Viljandis. Kooliteed alustasin Viljandi 4. 8-klassilises koolis. Sel ajal, kui kooli lõpetasin, oli koolist saanud J. Köleri nimeline

Viljandi 4. keskkool aga hoone oli ikka sama.

Rääkige ka oma haridustest?

Olen lõpetanud Tallinna Ehitus- ja Mehhaanikatehnikumi 1985 ja Tallinna Tehnikakõrgkooli 2009, eriala hoonete ehitus.

Mida meeldib teha vabal ajal?

Meeldib matkata, sporti teha, aias nokitseda.

Küsis
Raivo Lott
Viljandi Valla Teataja
tegevtoimetaja

KOMMENTEERIB:

Evelin Oriik
ehitus-
osakonna
juht

"Merike on väga usin ja kohusetundlik ametnik, kes teeb oma tööd suure südame ja kirega. Ta on väga abivalmis ja aitab alati oma kolleege. Tal on suur kogemus oma töövaldkonnas ja seetõttu saab tema käest alati vajaliku informatsiooni."

Praktikandi tuleristsed Viljandi vallavalitsuses

Laura Tiina Tõnson on Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli sekretärieriala õpilane, kes otsustas oma erialase praktika läbida Viljandi Vallavalitsuses. Praktika kestis 6. jaanuarist kuni 4. aprillini 2025 ning see oli noorele õppurile tõeliselt avardav ja mitmekülgne kogemus.

Pärast praktikat tunnustas ja uus tase

Laura Tiina Tõnson osales 23. aprillil Tallinna Majanduskoolis toimunud kutsevõistlusel "Tippsekretär 2025", kus saavutas teise koha. "Eesmärk oli küll esimene koht, et eksamit ei peaks tegema," muheleb ta, "aga nüüd tuleb see siiski läbi teha." Soovime talle head põrumist eksamitel.

Vallavalitsus kui teadlik valik

Aga tuleme tagasi Laura praktika juurde. Laura teadis juba enne praktikakoha otsinguid, et soovib end proovile panna just ametiasutuses, mitte eraettevõttes. Ta saatis oma taotluse mitmesse kohta – haiglasse, tervisekeskusesse, koolidesse ja vallavalitsusse. Lõpuks oli just Viljandi vallavalitsus see, kes

Laura Tiina Tõnson (paremal) osales Tallinna Majanduskooli kutsevõistlusel "Tippsekretär 2025", kus saavutas teise koha. Foto: Helen Raja

talle jaatavalt vastas. "See oligi mu soov – saada kogemus avalikus sektoris," sõnab ta.

Suured ootused – ja veelgi suurem kogemus

"Lootsin, et töö ei piirdu ainult arvuti taga istumisega. Närv oli loomulikult sees, kuid ootus oli saada laiapõhjaline praktika-kogemus – ja selle ma ka sain," ütleb ta. Töövaldkonna ring oli

tööpoolest lai – töökogemus tuli erinevates osakondades: arhiivis, raamatupidamises, personaliosakonnas, klienditeeninduses ning ka volikogu ja vallavalitsuse sekretäride kõrval. "Minu igapäevatöö hõlmas dokumendihaldust, kirjavahetuse registreerimist ja osakondadesse suunamist, klientide teenindamist, koosolekute ettevalmistamist ning protokollimist. Samuti osa-

lesin sündmustel ja koolitustel ning õppisin tundma erinevaid programme. Pingelisemad päevad olid siis, kui laekusid tähtsajalised taotlused, näiteks hajasustuse programmis vms. See kõik oli silmaringi avardav ja andis kinnitust, et olen valinud õige eriala," jagab ta muljeid.

Positiivsed kogemused

Ehkki töö iseloom vastas enamjaolt koolis õpitule, oli Laura Tiina jaoks suurimaks üllatuseks inimeste soojus: "Kõik olid sõbralikud ja abivalmid, mind võeti väga kiiresti omaks. "Hea oli ka see, et praktika käigus laienes mu arusaam valla pakutavatest teenustest ja toetustest – teadmised, mida iga vallas elav inimene peaks omama." (Laura Tiina on Kolga-Jaani tüdruk. L.S.)

Õppimine, rakendamine ja enese proovilepanek

Kuna praktika toimus paralleelselt õppetööga, oli Laura Tiinale kasulik vahetult teooriat praktikas kinnistada. "Uut õppides tekkis kohe seos, sest olin neid teemasid juba praktika käigus näinud." Ka juhendajate toetus oli talle oluline. Kui mõnes dokumendis oli vormistuse vigu,

sai ta julgelt väljendada, kuidas koolis õpetati ning nii rikastusid mõlemad pooled.

Soovitused tulevastele praktikantidele

"Kindlasti soovitan Viljandi Vallavalitsust praktikakohana. Siin saab laiapõhjalise kogemuse, juhendajad on abivalmid ja inspireerivad ning töökeskkond on väga hea. Praktikandina näita ise initsiatiivi, jaga ideid ja tähelepanekuid. Samuti ära karda eksida, just nendest hetkedest toimub õppimine. Ja mis kõige olulisem: naudi seda aega, sest saad olla osa tiimist, kus väärtustatakse meeskonda, avatud suhtlust ja koostööd," lausub Laura Tiina.

Elumuutev juhus

Sekretäriks õppimine polnud Laura Tiina teadlik unistus – see tuli eluteel ette juhuslikult. Pärast gümnaasiumi töötas ta teeninduses ja lasteaias ning veetis aasta välismaal. Kodumaale naastes otsustas ta midagi uut õppida ja saatis paberid Olustverre. Täna teab ta, et on leidnud oma tee.

Liia Sirel
avalike suhete spetsialist

Tuuleenergeetika eriplaneeringu hetkeseisust

Viljandi Vallavalitsus saatis veebruaris 6000-le Viljandi valla kinnistu omanikule kirja tuuleparkide eriplaneeringuga seoses ja palus inimeste arvamusi ja seisukohti.

Täname kõiki, kes esitasid ettepanekuid ja seisukohti tuuleenergeetika eriplaneeringu kohta, oleme saanud väga palju tagasisidet – mitusada ettepanekut ja arvamust, mis näitavad kogukonna suurt huvi oma kodukoha arengu kavandamise vastu.

Et saadatud ettepanekute maht on väga suur, kulub nende läbivaatamiseks ja vastuste koostamiseks tavapärasest rohkem aega. Kinnitame, et kõik esitatud ettepanekud vaadatakse läbi ja nendele vastatakse. Palume ette mõistvat suhtumist ning kannatlikkust, sest see tegevus võtab tõesti rohkem aega.

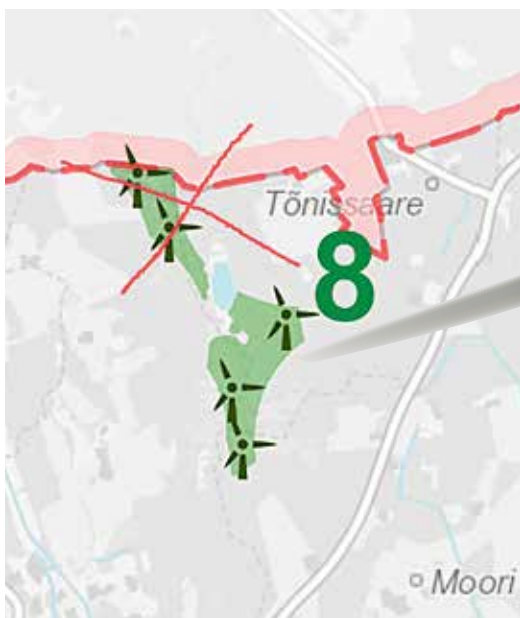
Praegu töötatakse läbi kõiki kooskõlastamise ja arvamuse avaldamise etapis laekunud ettepanekuid ning tehakse planeeringus ja mõjude hindamise aruandes vajalikud muudatused. Muudetud planeeringulahendus ja mõjude hindamise aruanne saadetakse uuesti asutustele kooskõlastamiseks. Pärast seda suunatakse planeering koos mõjude hindamise aruandega avalikule väljapanekule – selle kohta avaldatakse teade kodulehel ning kohalikus ajalehes, samuti teavitatakse kaasatud isikuid vähemalt 14 päeva enne avaliku väljapaneku algust.

Täiendavalt anname teada, et eelvaliku alast on välja läinud ala 6 ja ala 8 (skeemid lisatud) on vähenenud kahe põhjapoolse tuuliku võrra.

Millal tulevad avalikud arutelud?

Avalikud arutelud tulevad ja nende toimumisest teavitame inimesi erinevaid kanaleid kasutades, et info kõigi huvilisteni jõuaks. Kuid kõigepealt peame analüüsima ja vastama saabunud ettepanekutele ning alles siis saame paika panna avalike arutelude kohad ja ajad.

Viljandi vallavalitsus ja vallavolikogu on rahva teenistuses ning see tähendab seda, et vallarahva arvamusega arvestatakse. Täna oleme olukorras, kus teatud menetluslikud toimingud tuleb lihtsalt ära teha ja see kõik võtab aega. Loodame vallarahva mõistlikule suhtumisele ja kinnitame, et rahva arvamusega arvestatakse lõplike otsuste langetamisel.

Eriplaneeringu menetluse kohta saab lisainfot Viljandi valla kodulehel: www.viljandivald.ee

Evelin Oriik
Viljandi vallavalitsuse ehitusosakonna juht

Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetluse etapid

Mis on tehtud:

Algatamine ja mõjude hindamine

Algatamine, eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi läbiviimine (sh avalikud arutelud) ning selle põhjal valminud aruanne.

Kooskõlastamine

Asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande esitamine kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks ametiasutustele ja kaasatud isikutele.

Mis ootab ees:

Avalik väljapanek

Asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande avalik väljapanek, mille raames teavitatakse ametiasutusi ja kaasatud isikuid, avaldatakse ajalehes, valla veebilehel. Ettepanekuid saab esitada e-posti teel planeeringud@viljandivald.ee.

Avalikud arutelud

Asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi avalik arutelud, mis toimuvad Viljandi vallas Viiratsi, Ramsi, Mustla ja Kolga-Jaani alevikes.

Viljandi Vallavolikogu otsuse tegemine

Asukoha eelvaliku otsuse ja KSH esimese etapi aruande vastuvõtmine või tagasilükkamine, mille kohta teeb otsuse Viljandi Vallavolikogu. Sellest tulenevalt kas menetlus lõpeb või jätkatakse menetlusega.

LUGEJA KIRJUTAB

Ootame vallavolikogult mõistvat otsust

Lähtudes tuuleenergeetika eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku etapis avaldatud planeeringust puudutatud vallaelanike arvukale vastuseisule planeeringu elluviimisel on rahvas vallavolikogu otsuse ootuses – kuidas edasi?

Vastuseisu eriplaneeringule on näidanud sotsiaalmeedias Facebook läbi viidud avaliku

arvamuse küsitlus, milles osales üle 2000 inimese, kellest 80% olid kindlalt eriplaneeringu realiseerumise vastu; vastuseisule viitavad vallavalitsuse poolt korraldatud 6000 vallaelaniku küsitluse tulemused ja kodanikuühiskonna portaalis Rahvaalgatus.ee algatatud eriplaneeringu lõpetamist taotleva ühispöörumise käigus kogutud allkirjad.

24. aprillil toimunud Viljandi vallavolikogu istungil esitas Eesti Konservatiivse Rahvaera-

konna EKRE fraktsioon menetluse võtmiseks eelnõu "Tuuleenergeetika eriplaneeringu menetluse lõpetamine", mis peaks tulema arutusele 29. mail toimuvall vallavolikogu istungil. Eelnõu põhjal on vastuolu kõigi asjakohaste EV seaduste, sh EV Põhiseaduse ja EL õigusega, ning oluliste strateegiadokumentidega.

On selgelt näha, et järjest rohkem omavalitsusi on jõudmas arusaamale: senisel kujul

tuuletööstuse arendamine ei ole mõistlik ega kooskõlas kohaliku huvi ega keskkonnaga. Tuuleparkide rajamine Viljandi valla territooriumile ei ole kooskõlas keskkonnasäästliku energiatootmise ja energiavarustuskindluse tagamisega ega kliimaeesmärkide saavutamise, mis on laiemas mõttes ülekaalukaimaks avalikuks huviks.

Ruudi Silmann ja Kristel Silmann vallaelanikud Pärilt

SAAME TUTTAVAKS

Gerly Eiche
planeeringu- ja GIS-spetsialist
Telefon: 5335 9450
E-post: gerly.eiche@viljandivald.ee

Mida planeeringu- ja GIS-spetsialist teeb?

Lühidalt kokkuvõttes tegeleb planeeringu- ja GIS-spetsialist valla ruumilise planeerimise korraldamisega, nõuetele vastavuse kontrollimisega, menetlemise ning geodeetiliste andmete korraldamise, kogumise ja töötlemisega. Olen vallas esmaseks kontaktiks füüsilistele ja juriidilistele isikutele planeeringualastes küsimustes.

Millega oled varem tegeleenud?

Olen Eesti Maaülikooli maastikuarhitektuuri magistriharidusega ning varasemalt tegutsenud sisustuskonsultandi, kujundaja ja dekoraatorina. Vabakutselise graafilise disaineri ja turundusentusiastina olen loonud visuaallahendusi oma ettevõttes Khöly Design OÜ. Peale pikemat emapuhkust asusin tööle Viljandi vallavalitsusse, liikudes esmakordselt oma erialase haridusega seotud valdkonda.

Kuidas veedad vaba aega?

Armastan koos perega seigelda ja lastega meisterdada. Võimalusel nautin elu veidi sügavama elektroonilise muusika üritustel. Hindan vürtsikat toitu, laen end päikesepaistes ning toimetan aias.

KÜLADE MÄNGUD

Orienteerumise rada pakkus osalejatele mitmekesist maastikku ja erineva raskusastmega punkte. Foto: Liia Sirel

86 spordisõpra nautis orienteerumist Ramsi metsades

Liia Sirel,
avalike suhete
spetsialist

Suure reede eelsel õhtupoolikul kogunes Ramsile 86 tublit spordientusiast, et panna end proovile Viljandi valla külade mängude neljandal alal – orienteerumises.

Ramsi aleviku ja selle ümbruse metsades, tiikide ning järvede vahel kulgenud orienteerumise rada pakkus osalejatele mitmekesist maastikku ja erineva raskusastmega punkte. Kaardi kirdeosas paiknes ka ajalooline Sinialliku linnamägi, mis lisas rajale omajagu põnevust. Metsa läbitavus varieerus väga heast kuni halvani, pakkudes väljakutset igale tasemele harrastajale. Võistluse rajameistriks ja peakohtunikuks oli Kaarel Kallas.

Orienteerumisvõidu viis koju Soe/Kivilõppe ühistiim kogudes 285 punkti, teist ja kolmandat kohta jäid jagama 275 punktiga Kärstna/Pahuvere võistkond ja Päre küla.

Järgnesid: Viiratsi, Leie, Saarepeedi, Holstre, Mustla, Valma,

Pärsti, Väike-Kõpu, Viisuküla, Mustivere, Ramsi ja Pulleritsu.

Tegime juttu ka osalejatega

Soe ja Kivilõppe külade esindaja **Anneli Tafenau** saavutas esikoha N45 vanuseklassis. Tegemist oli tema kolmanda orienteerumisevõistlusega.

“Rada oli väga hea, punktid olid küll kavalalt peidetud, aga leidsin need üsna kiiresti,” rääkis Tafenau. “Kõige keerulisem oli orienteeruda pikemate vahedega punktide vahel – seal tuli suunda hoolikalt jälgida. Mind üllatas, et ma raja nii kiiresti läbisin, see oli täitsa nauditav kogemus.”

Kärstna ja Pahuvere küla esindanud **Taavi Tuul** tõdes, et rada pakkus mõnusaid emotsioone, kuid kõik ei läinud plaanipäraselt. “Punktid 39 ja 45 tekitasid segadust ja lõpupoole kadus veidi enesekindlus. Aga tuleb veel harjutada,” ütles ta.

Osalemisrõõm üle tulemuste

Soe ja Kivilõppe külasid esindanud Evi Püvi ja Helja Ütsik kinnitasid, et nautisid osalemist, kuigi orienteerumiskogemus oli neil tagasihoidlik. Sellest hoolimata tõi Helja oma vanuseklas-

sis N55 ära kolmanda koha.

“Mu paariline kukutas mind maha!” muigas Evi. “Seal oli laudtee – Helja astus ette ja laud tõusis, mina maandusin,” meenutasid naised lõbusalt vahetuhtumit. Mõlemad hoiavad end vormis võrkpallitrennis käies ning osalevad aktiivselt külade mängudel.

Naised tõid välja, et oma küla esindamas käivad sageli samad inimesed ning suur roll on kogukonna eestvedajatel – Kivilõppe külas Tarmo Arakul ja Soe külas Siret Rebasel. “Nemad utsitavad meid ikka liikuma,” lisas Evi.

Mis alased olete sel aastal külade mängudel veel teinud?

“Suusatamas oleme käinud, 15 aastat pole suuski alla saanud aga ikka läksime,” rääkis Helja. “Jalgsi oleks võibolla kiiremini suusaraja läbinud, aga suusatamine oli elamus endale,” lisas rõõmsalt Evi. Varasemalt on Soe külade mängudel ka häid tulemusi näidanud, kuid sel aastal on rõhk pigem sportlikul liikumisel ja osalemisrõõmul.

Selliseid toredaid emotsioone jagasid sportlikest võistlustest osavõtjad. Kui sinagi said innustust, siis veel ei ole hilja oma küla esindama tulla.

Valla inspiratsioonipäeval arutati, kuidas kõitvalt rääkida oma kogukonna lugu

22. aprillil kogunesid ligi 40 Viljandi valla külade esindajat Puiatusse, et osaleda järjekordsel kogukondade inspiratsioonipäeval.

Tegemist on traditsioonilise külade esindajate kokkusaamisega. Sel korral oli kohtumise eesmärk pakkuda osalejatele nii mõtteainet kui ka julgustust, kuidas oma kogukonna lugu rääkida ning ühiselt eesmäärke seada.

Üheks peaesinejaks oli kommunikatsiooniekspert **Raul Rebane**, kes rõhutas kogukondliku loo jutustamise tähtsust. Tema sõnul on iga küla eriline, kuid oluline on osata oma tugevusi ka esile tuua. “Oma lugu tuleb ise teha. Märka oma kogukonna eripärasid, loo sümboloid, mis ühendavad ja räägi sellest julgelt,” ütles Rebane. Ta tõi esile, et lihtsuses võib peituda suur mõju ning just see teebki ühe küla eristuvaks.

Viljandi vallavanem **Alar Karu** jagas kogukondadele julgustust ja innustust, tuues näiteid edukatest algatustest üle Eesti.

Vana-Võidu küla esindajad **Maarja Tein** ja **Hele Lääts** tõdesid, et sellised infopäevad aitavad leida uusi ideid ja nemad said juba kinnitust, et ollakse oma tegutsemisega õigel teel.

Lõpetuseks tutvustas kogukonnatöö spetsialist **Eiko Tammist** sügisel toimuvat Maal elamise päeva, mis sel korral teeb lahti Puiatu piirkonna ukseid ning laieneb ka Põhja-Sakala valla alale. Tegemist on külastuspäevaga, mil kogukonnad, asutused, ettevõtted, seltsingud saavad huvilistele tutvustada maaelu võimalusi ja väärtusi.

Ja nii nagu päeva juhtlause ütles: teeme koos – loome koos!

Toimetus

Inspiratsioonipäeval on publiku ees kommunikatsiooniekspert Raul Rebane ja kogukonnatöö spetsialist Eiko Tammist. Foto: Liia Sirel

Tulemas Ramsi piirkonna kodukohvikute päev!

Hea meel on teada anda, et 16. augustil toimub esmakordselt Ramsi piirkonna kodukohvikute päev.

Selleks, et saaks järk-järgult teha ettevalmistusi aia korrasdamiseks ning valmistada kõõgis toimetamiseks, on aeg enda kohvik registreerida!

Kui sul on hea retsept, mõnus koht või lihtsalt soov jagada oma toiduvalmistamise armastust, siis see kodukohvikute päev on just sulle!

Oma kodukohviku saate kirja panna kuni 1. juunini!

Registreerimiseks skaneeri QR-kood ja täida avanenud vorm või leiad osalusvormi Ramsi Vaba Aja Keskuse facebooki lehelt! Küsimuste korral võtke ühendust Inganora Makkoga, ramsi.vabaajakeskus@viljandivald.ee.

Inganora Makko
Ramsi Vaba Aja Keskuse juhataja

Järgmisena ootab ees jalgpall

Viljandi valla külade mängude järgmine spordiala on jalgpall. Võistlus toimub 24. mail kell 11 Soe küla staadionil.

Korraldajad kutsuvad kõiki külasid üles moodustama oma jalgpallitiime ja varakult harjutama hakkama.

Täiendavat infot saab ja registreerimisvõimalus on avatud valla veebilehel.

Toimetus

Vallavolikogu istung 24. aprillil

Istungi alguses andis vallavolikogu liige Ülo Tuvi üle Viljandi Vallavolikogu EKRE fraktsiooni poolt algatatud Viljandi Vallavolikogu otsuse eelnõu "Tuuleenergeetika eriplaneeringu menetluse lõpetamine" ja paberikandjal antud allkirjad tuulikutte rajamise vastu (11 lehel).

OTSUSTATI:

- muuta Viljandi Vallahalduse põhimääruse §-i 2 lõikes 3 asutu-

se aadressi: Sakala tn 1, Viiratsi alevik, Viljandi vald, 70101 Viljandi maakond".

- suunata eelnõu "Kinnisvara omandamine" II lugemisele.
- võõrandada enampakkumise korras internetikeskkonnas www.osta.ee Viljandi vallale kuuluv Vassila katastriüksusel asuv eriomand 1, alghinnaga 8085.00 eurot.
- võõrandada otsustuskorras

Viljandi vallale kuuluv Paali kinnistu, koha-aadress Viljandi maakond, Viljandi vald, Lalsi küla, Paali, müügihinnaga 5 600.00 eurot.

- võõrandada otsustuskorras tasuta Viljandi Linnavalitsusele Viljandi vallale kuuluv Paala tee kinnistu.
- muuta Viljandi Vallavolikogu otsust "Vallavara võõrandamine" punkti 1 ja kinnitada kor-

teriomandi, aadressiga Videviku tee 2-7, Saarepeedi küla, Viljandi vald, võõrandamise alghinnaks 15 000.00 eurot.

- tuvastada Viljandi vallas Kassi külas Väike-Saadu katastriüksusel asuva silohoidla pere-mehetus.

PÄEVAKORRAS VEEL:

- Vallavanem Alar Karu ja abi-vallavanem Alvar Pähkel vastasid arupärimistele.

- Vallavalitsusele esitati aru-pärimine.
- Vallavolikogu kirjavahetusest.
- Vallavanema informatsioon.

Järgmine
vallavolikogu
istung toimub 29. mail.

Vallavolikogu istungi materjalid leiab valla kodulehelt: www.viljandivald.ee/dokumendiregister

Vallavalitsuse istungite kokkuvõte

6. mai vallavalitsuse istung

Volikogule esitatud eelnõud

- Ehitise peremehetuse tuvastamine (Jõekülas, Ees-Sihvri pumbamaja ja Leie külas, Kase tn 7).
- Vallavara võõrandamine (Mäeltkülas, Jahimaja kinnistu).
- Kinnisasja koormamine reaalservituudiga (Leie külas, Leie töökoda).
- Loa andmine laenu võtmiseks.

Haridus, kultuur, sport, ot-sustati:

- Nõustada tegevuslubade andmisega mittetulundusühingutele OleLukoe ja Merikotkalaagrigi projektlaagrite läbiviimiseks.

Sotsiaalvaldkonnas otsustati:

- Tunnistada kehtetuks Viljandi Vallavalitsuse 04.04.2023 korraldus nr 153 "Volituse andmine piiratud teovõimega isikute nimel asjade ajamiseks".

Ehitus, planeerimine ja ma-jandus, otsustati:

- Muuta Viljandi Vallavalitsuse 30.07.2024 korraldust nr 279 "Heakorrakonkursi "Kau-nis Kodu" hindamiskomisjoni moodustamine".
- Nõustada Vardi külas Vari-ku katastriüksuse detailplaneeringu vastuvõtmisega ja avaliku väljapaneku korraldamisega.
- Algatada peremehetu ehitise väljaselgitamine Viljandi vallas, Vägita külas, Muti vkt 13.
- Anda ehitusluba madalseik-lusraja rajamiseks Viljandi vallas Ramsi alevikus Keskuse tee 3 katastriüksusele.
- Nõustuti korteriomandi seadmisel Kuressaare külas Kit-

si-Pärna ehitise teenindamiseks vajaliku maa suuruse, sihtots-tarbe ja koha-aadressi ning maa maksustamishinna ja avalik-õi-guslike reaalkoormatiste raha-liste väärtuste määramisega.

- Määrati Viljandi vallas Kassi külas Väike-Saadu katastriüksusel asuva ehitise teenindamiseks vajaliku maa suurus ja sihtots-tarve.

- Tunnistati kehtetuks Vil-jandi Vallavalitsuse 16.07.2024 korraldus nr 247 "Vallavara koormamine isikliku kasutus-õigusega".

- Nõustuti Mäeltkülas asuva Ekseko katastriüksuse jagamise-ga ja määrati jagamisel moodus-tatavatele katastriüksustele ko-ha-aadressid ning sihtotstarbed.

- Nõustuti Intsu külas asuvate Metsakodu vkt 10a, Metsakodu vkt 11 ja Metsakodu tee ka-tastriüksuste vaheliste piiride muutmise ja määrati ka-tastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed.

- Lükata tagasi kõik väikehan-kes "Maaklerteenus 2025" esita-tud pakkumused.

Muu

- Kooskõlastati Saarepeedi Kooli ja Viljandi valla lasteae-d "Päikesekiir" sisehindamise aruanded.
- Anti nõusolek osaleda Riigi Info- ja Kommunikatsiooniteh-noloogia Keskuse korraldatavas ühishankes "Kontoriseadmete toonerikassettide ostmise raam-lepinguga".
- Kehtestati videovalve kasu-tamise kord.
- Jooksvad küsimused.
- Vallavanem andis ülevaate aprillikuu vallavalitsuse tege-vusest.

22. aprilli vallavalitsuse istung

Ehitus, planeerimine ja ma-jandus, otsustati:

- Nõustuda Viljandi vallale kuuluva maa-ala koormami-sega isikliku kasutusõigusega Elektrilevi OÜ (registrikood 11050857) kasuks tehnovõrgu rajamisel Puiatu külas, Puiatu tee kinnistule.

- Kinnitada enampakku-mise tulemused sõiduauto VOLKSWAGEN CADDY võõ-randamiseks.

- Riigihankes "Saarepeedi Kooli spordiväljaku ehitamine" tunnistada edukaks OÜ Kivi-partner (registrikood 11298405) esitatud pakkumus maksumu-sega 246 700,72 eurot, millele lisandub käibemaks seaduses sätestatud määras, kui majan-duslikult soodsaim pakkumus.

- Nõustuda hoonestusõiguse seadmisega Viljandi vallale kuu-luval kinnistule Heimtali külas, Kitsetare tee 10.

- Muudeti Viljandi Vallava-litsuse 28.02.2023 korraldust nr 108 "Hajaasustuse programmi hindamiskomisjoni moodusta-mine ja koosseisu kinnitamine".

Muu

- Anti luba Viiratsi rahvama-ja kasutatud keraamilise pliidi müügiks.
- Anti seisukoht Mäeltkülas asuv Jahimaja kinnistu võõran-damiseks.

15. aprilli vallavalitsuse istung

Ehitus, planeerimine ja ma-jandus, otsustati:

- Muuta Viljandi vallas Va-na-Võidu külas asuva Vana-

Võidu aiand katastriüksuse koha-aadressi ja määrata uueks koha-aadressiks Viljandi maa-kond, Viljandi vald, Vana-Võidu küla, Aiandi tee 7 // Vana-Võidu aiand.

- Vastu võtta Peetrimõisa kü-las Karula tee 2//Tallinna tn 88 detailplaneering ja korraldada avalik väljapanek.

- Võõrandada Viljandi valla-le kuuluv hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga Heina tn 9, Viiratsi alevik.

- Riigihankes "Viljandi valla kruusateede remont 2025" tun-nistada edukaks soodsaimad pakkumused:

- Osa 1 – Sakala Teed OÜ (re-gistrikood 10899591) pakkumus maksumusega 84 465,80 eurot,
- Osa 2 – Sakala Teed OÜ (re-gistrikood 10899591) pakkumus maksumusega 52 503,80 eurot.

- Maksumustele lisandub käibe-maks seaduses sätestatud määras.

Muu:

- Anti seisukoht Vana-Võidu külas Tiidumaa kinnistu jaga-miseks.

8. aprilli vallavalitsuse istung

Volikogule esitatud eelnõud

- Viljandi Vallavolikogu 30.03.2023 määruse nr 34 "Vil-jandi Vallahalduse põhimäärus" muutmine.

- Vallavara võõrandamine (Vardi külas Vassila).

- Ehitise peremehetuse tu-vastamine (Kassi külas Väike-Saadu).

- Kinnisvara omandamine (Tänassilma külas Tihase).

- Paala tee kinnistu otsustus-korras tasuta võõrandamine.

Haridus, kultuur, sport, ot-sustati:

- Mitte maksta Viljandi valla eelarvest mittetulundusliku tegevuse toetust.

- Toetada Viljandi valla sport-last kergejõustiku hooaja ette-valmistuslaagri kulude katmisel.

Ehitus, planeerimine ja ma-jandus, otsustati:

- Muuta Viljandi Vallavalit-suse 25.02.2025 korraldust nr 84 "Viljandi valla 2025. aasta han-keplaani kinnitamine".

- Vastu võtta Taari külas Kolga-soo ja Sepasoo detailplaneering ja korraldada avalik väljapanek.

- Riigihankes "Haljastus- ja hooldusteenus Viljandi vallas 2025" tunnistada edukaks sood-saimad pakkumused alljärgne-valt:

- Kolga-Jaani piirkonnas IRBOSK OÜ (registrikood 14988908) pakkumus maksumusega 10 344,00 eurot;

- Viiratsi piirkonnas KP Tee-hooldus OÜ (registrikood 11437303) pakkumus maksumusega 22 455,20 eurot;

- Pääri piirkonnas IRBOSK OÜ (registrikood 14988908) pakku-mus maksumusega 15 967 eurot;

- Tarvastu piirkonnas IRBOSK OÜ (registrikood 14988908) pak-kumus maksumusega 20 981,00 eurot.

- Maksumustele lisandub käi-bemaks seaduses sätestatud määras.

- Kinnitada enampakkumise tulemused Veisjärve külas, Lohu kinnistu võõrandamisel.

- Kiita heaks Hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruanne Marjamäe külas Vare kinnistule puurkaevu rajamine ja veeühenduse paigaldamine.

Vallavalitsuse istungi materjalid leiab valla kodulehelt: www.viljandivald.ee/dokumendiregister

Valla volikogude mõõduvõtule lisandub tänavu Väärikate kogu

Inganora Makko
Viljandi valla
noortevolikogu
esimees

Viljandi valla noortevolikogul on saanud traditsiooniks esi-tada lastekaitsepäeva raames väljakutse vallavolikogule. Sel aastal oleme otsustanud viia selle traditsiooni järgmisele tasemele ja kutsume kaasa ka Viljandi valla Väärikate kogu!

2. juunil kell 15 toimub Ramsi Vaba Aja Keskuse tagahoovis es-makordselt kolme kogu vaheline võistlus "Maitsete lahing", kus kohtuvad erinevad põlvkonnad, loomingulisus ja maitseelamu-

sed! Väljakutse põhineb kokan-dusoskustel, nutikusel ja heade tiimikaaslaste koostööl. Vähe-malt kuueliikmelised meeskonnad tegutsevad selle nimel, et valmiks maitsev teos. Hindami-se aluseks on toidu maitse, väli-mus ning ka see kui nutikalt suu-detakse tooraine ära kasutada.

Maitsete Lahingu võitjad kuu-lutatakse välja ürituse lõpus, pä-rast hindamist. Valminud teosed lähevad heategevuseks – kõik soovijad saavad endale meelepä-rase toidu kaasa osta ja toetada nii "Tarukese" lasteaia madal-seiklusraja täiendamist. Noor-tevolikogu kutsub kõiki kaasa elama, maitseid nautima ja oma lemmikutele põialt hoidma!

Kas nooruslik sära, elukoge-mus või otsustav tegutsemista-he viib seekord võidule? Tule ja saa teada!

Fotomeenutus 2023. aastal toimunud Viljandi valla noortevolikogu ja vallavolikogu vahelisest mõõduvõtust.

Foto erakogust

Küla lugu: Vana-Võidu

- Vana-Võidu on küla Viljandimaal, Viljandi vallas, Viljandi linnast kirdes.
- Küla paikneb Tănassilma ürgoru lõunaservas. Küla põhjaosas asub oru serval Kivistiku metsapark. Mõõda küla lääne- ja põhjapiiri voolab Tănassilma jõgi, läänepiiril asub Rutsniku mädajärv ja põhjapiiril Vana-Võidu mädajärv. Küla idapiiril voolab Ärmä jõgi.
- Külas asus Vana-Võidu mõisa keskus. Tänapäeval tegutseb mõisakompleksis Viljandi Kutseõppekeskus.
- Külas kasvab kaitsealune Viiralt tamm ehk Tamme-Koori tamm.
- Külast viib läbi Tartu – Viljandi – Kilingi-Nõmme maantee. (Wikipedia)

Oleme oma külalugude järjega jõudnud Vana-Võidu külla, mida teatakse hästi. Vähemalt nii arvasid Sakala lugejad, kes möödunud aasta lõpus vastasid ajalehe digihääletuse küsimusele Viljandimaa aasta küla kohta. Lugejate arvates tulnuks Viljandimaa aasta küla tiitel anda Vana-Võidule. Selles lehes räägimegi pikemalt Vana-Võidu külast ja teemat aitavad avada külaseltsis tegevad Kaia Kütt, Hele Lääts ja Maret Tigasing.

Mis küla see Vana-Võidu öieti on?

Alustame paiknemisest. Küla keskelt on Viljandisse umbes 5 km. Vana-Võidut ja selle keskmes olevat ajaloolist mõisa on kajastatud erinevates väljaannetes juba 19. sajandi lõpust. Mõisahoonetest osa on tänaseks kohandatud Viljandi Kutseõppekeskuse õppehooneteks. Kutseharidust on omandatud Vana-Võidus juba aastast 1921. 2014. aastast alates on kutsekooli nimeks Viljandi Kutseõppekeskus, lühinimega VIKK. Vana-Võidu külas on mitmekesine loodus, palju rohelist ja lummasid vaated ürgorule. Kuna oleme linnast eemal, samas aga linna lähedal, siis aja jooksul on küla kasvanud, eelkõige uuselamurajoonide võrra. Äge on see, et inimesed, kes kunagi on Vana-Võidus üles kasvanud, on nüüd peredega naasnud, mistõttu on küla elu muutunud võrreldes kümnendi taguse ajaga märksa elavamaks ja sotsiaalsemaks. 2025. aasta alguse seisuga elab Vana-Võidus 364 inimest.

Möödunud aasta lõpus pälvis Vana-Võidu "Kõige nooruslikuma

küla" tiitli. Millega see on põhjendatav?

Keeruline öelda, aga meie ise usume, et selle tiitli osas on olulist rolli mänginudki just needsamad perekonnad, kes on leidnud tee tagasi oma lapsepõlvekoju. Lisaks ka aasta tagasi loodud külaselts ning kutseõppekeskuse noored, kes moodustavad osa elanikkonnast püsielanike kõrval. 2024.a. alguses avasime koostöös Viljandi valla, VIKKI ja Vana-Võidu külaseltsiga noortetoa. Suur oli meie üllatus kui pälvisime selle eest Viljandimaa aasta õpiteo tiitli. Noored on meie tulevik. Külaseltsina seisame erinevate ühiskonnagruppide sidususe eest, mistõttu oleme algtanud mitmeid noorte- ja pereüritusi. Kaasame alati noori küla arendustegevustesse, olgu selleks siis hoovikohvikus äri püstipane, kuivanud puuokste äravedu talgute raames või võimaluste loomine vabas õhus liikumiseks – viimati rajasime külla 13-rajaga discgolfiraja.

Nii nagu juba sissejuhatuses sai mainitud, tuli küllale Viljandimaa aasta küla valimisel Sakala digihääletuse võit 1001 häälega. Selgus, et Vana-Võidu on Viljandimaa kõige tuntum küla?

Võibolla oli põhjuseks VIKKi kurikuuus raadioreklaam: "Oled noor või vana võitu...", või siis "Vana-Võidu" pused, mida meie aktiivsed kogukonnaliikmed erinevatel üritustel kannavad. Igatahes oli see tore üllatus meie endilegi. Samas on meil ka kogemusi. Paar aastat tagasi osalesime kaasava eelarve projektis ja hea oli sealt saadud tarkusi aasta küla konkursil üleskutsetes realiseerida. Küllap oleme oma tegemistega silma jäänud ning kaasaegsajad ongi tekkinud nii lähedalt kui ka kaugemalt. Sellel hääletusel sai kaasa lüüa üle Eesti, usume, et toetav tugi sõprade poolt oligi see, mis meile Sakala digihääletuse võidu tõi.

Vana-Võidu on võitnud ka valla Kaasava eelarve konkursi, selle võiduga kaasnes uhke mänguväljak. See võit annab aimu kogukonna tugevusest. Kuidas Vana-Võidu kogukond toimib?

Külaelanikud naudidvad kaasava eelarve võiduprojekti "Mänguväljak-seiklusrada" rõõme iga päev. Eriti suvel kihab mänguplats lastest. Mänguväljak on kokkusaamispaik tegelikult nii noortele, lastevanematele kui ka eakatele. Projekti kokku panes arvestasime kohe erinevate ühiskonnagruppidega, kes meie

külas on. Planeerisime teadlikult seiklusraja äärde pingid, et kõik saaksid viibida värskes õhus ja nautida lummasid vaateid ürgorule. Kaasava eelarve projekti võibki pidada kogukonnaelul püsiselt käivitavaks sündmuseks. Seega me ei võitnud ainult uhket mänguväljakut vaid palju rohkem! Me nägime ja kogesime kui suur jõud on koostööl. Saime kogemuse, kui oluline on tunda külaelanikke, osata nendega suhelda – see ühine energia ongi kõige alus. Küla ühistegevused ja aruteluõhtud on aasta aastalt liitnud kogukonda. Meil on külaselts, mida veavad sätasilmased inimesed, seda oma igapäevaste tööde ja toimetuste kõrvalt.

Mis on olulisemad sündmused külas?

Kui aastakümneid tagasi oli üks Vana-Võidu seltsielu alustalasid küla saun, siis praegu rikastavad elu-olu jaanipäev, talgud, jäätisepäev-hoovikohvik, discgolf, noorteruumi sündmused ja VIKKi koolitegevused. Noored on meie elu öied ja saamegi öelda, et tegelikult Vana-Võidus küla kasvatabki lapsi. Kui kõik küla lapsed kokku saavad, siis neid on mitukümmend ja tegevust-leiutamist neil omavahel jagub. Meie küla on lastele üles kasvamiseks imeline paik, sest selline seltsielu õpetab neile paljugi eluks vajalikku: omavahelist suhtlemist, konfliktide lahendamist, samas üksteisega arvestamist ja iseseisvat toimetulekut.

Mida huvitavat toob tänavune aasta?

Nüüd, kevadistel talgutel, korrasime vana õunaaeda, kärpisime siit sealt võsa ja värskendasime haljasalasid. Järgmine ja meie mõistes suurüritus toimub 21. juunil. Tegemist on Vana-Võidu küla erilise jaanipäevapeoga, mida korraldame teist aastat. Eelmisel aasta saime meie jaanipeo külalistelt väga positiivse tagasiside osalisteks. Peo teeb eriliseks väga personaalne lähenemine ning imeliselt kodune toimumiskoht – mõisa-aegne õunaaed! Lisaks muusikale ja traditsioonilistele mängudele planeerime sel aastal seada üles ka näituse Vana-Võidu küla ajaloo. Niisiis sätme õunaaja pidurõivasse, et kohalikud elanikud ja külalised saaksid mõnuses suveõhtus liiks muusikale nautida kokteile ning teistmoodi maitseelamusi. Kutsume kõiki jaanipäevale!

Juulis tuleb kindlasti ka jäätisepäev-hoovikohvik. See on suve üks oodatuid sündmu-

Tänavu toimub Vana-Võidu eriline jaanipäevapidu 21. juunil. Tegemist on väga armastatud sündmusega, mida korraldatakse teist aastat järjest. Pildil hetk eelmise aasta peost. Foto: Peeter Arro

Külade päevast võtab Vana-Võidu rahvas ikka osa. Foto erakogust

si. Hoovikohvikus kohtuvad omavahel nii noorem, kui vanem põlvkond ja see on alati nii tore! Plaan on sama nagu igal aastal – nautida terve küla suvepäeva ning süüa nõrkemiseni jäätist! Hoovikohviku põhiline eesmärk on õpetada lastele rahatarkust ning planeerimisoskust. Lastele on kohapeal loodud võimalus müüa omatehtud toite ja käsitööd või panna püsti vanakraamitur. Selleks on neil vaja broneerida endale lauakoht, valmistada ette kõik vajalik ning kohapeal tegeleda aktiivselt müügitööga. Eelmine suvi üllatasime jäätisepäeva raames küla lapsi vahupeoga. Selle suve üllatus on veel küpsemas.

Ettevõtlusest külas?

Vana-Võidus tegutsevad mitmed tegusad ettevõtted: Viiratsi Saeveski Nordwood, Vana-Võidu Autokeskus, Vana-Võidu aiand, kes müüb mahetooteid, Nuiamäe tallid, Sushi Amps, külapood, Vana-Võidu kultuuriselts MTÜ, Vana-Võidu külaselts MTÜ, Ilutulestiku Keskus Arnika OÜ

Millise kogemuse andis Maal elamise päeva korraldamine möödunud aastal?

Hea meelega löime kaasa maal elamise päeva korralduses, sest esiteks, see toodi meile "koju kätte" ja teiseks, meie külaseltsi eesmärk ongi külaelu tutvustamine ja selle elavdamine. Viimastel aastatel on külla kolinud rohkesti lastega peresid ning huvi kodu soetamiseks on hüppeliselt kasvanud. Seega – siia tahetakse elama tulla. Ise loodame, et elanike juurdevool toob kaasa ka nii väga oodatud kergliiklustee rajamise Vana-Võidu ringraja äärde, et meie elanikel oleks võimalik turvaliselt liikuda jala või jalgrattaga Viiratsisse või Viljandisse.

Kas tulevik on Vana-Võidu jaoks helge?

Toimetame igapäevaselt selle nimel, et noored, kes siin praegu sirgumas, kogevad toredat lapsepõlve, saavad tulevikus meie koduküla eest hoolt kanda. Loodame siiralt, et mälestused lapsepõlvest on need, mis meie tänaseid noori pärast maailma vallutamist tagasi lapsepõlve radadele toovad, et ka nemad seda kogukonda ja külaelu sooja tunnet edasi annaksid oma lastele, et elu maal saaks jätkuda!

Vana-Võidu külaelu kohta uuris Raivo Lott

Juulis tuleb kindlasti taas ka jäätisepäev-hoovikohvik. See on suve üks oodatuid sündmusi. Hoovikohvikus kohtuvad omavahel nii noorem, kui vanem põlvkond. Foto erakogust

Eelmisel suvel üllatati jäätisepäeva raames küla lapsi vahupeoga. Selle suve üllatus on veel küpsemas. Foto erakogust

Holstre Kool oli üks kümnest koolist Eestis, kus korraldati inseneeriapäev

Kädi-Liis Ilves
Holstre Kooli
õppeala-
juhataja

Tänavu aasta alguses kutsusid Haridus- ja Noorteamet (Harno) ning Inseneriakadeemia koole üles korraldama oma koolis inspireerivat inseneeriapäeva.

Kokku kandideeris inseneeriapäeva korraldamisele üle Eesti 50 kooli ning nende hulgast valiti välja kümme. Nii toimus inseneeriapäev 7. aprillil ka Holstre Koolis.

Sündmuste eesmärk oli tutvustada 7.–9. klassi noortele inseneeriatkäed-külge tegevuste ja vahetute vestluste kaudu inseneridega, et pakkuda teadlikku ja praktilist kogemust selle valdkonnaga. Inseneeriapäeval oli noortel võimalus osaleda praktilistes töötubades, kuulata inspireerivaid loenguid ning kohtuda päris inseneridega.

Inseneeriapäeva sihtrühmaks olid lisaks õpilastele ka õpetajad.

Õpetajatele oli planeeritud eraldi paralleelsessioon, mille eesmärgiks oli aidata kaasa õpetajate teadlikkuse suurendamisele teemal, miks on inseneeria noortele nii oluline valdkond.

Holstre Koolis korraldasime põneva teistmoodi koolipäeva ja kutsusime osalema ka õpilasi Kolga-Jaani, Saarepeedi, Kalmetu, Tarvastu ja Heimtali koolist. Kokku osales ca 170 õpilast ja 20 õpetajat.

Töötubades tutvustati õpilastele näiteks veesiniku eraldamist, mootorite ja maa-soojuspumba ehitust, keraamiliste plaatide jääkidest tekkinud tükkidest mosaiikplaadi valmistamist, värvijääkide kasutamist, elektritööriistade kasutamist, keevitamist simulaatoril. Lisaks õpetati pneumaatikat ja elektroonikat, koos valmistati buzzer elektrimäng ning uuriti, kuidas programmeerida Raspberry Pi programmeerimiskeskonnas.

Tegevust rahastati meetmest "IT Akadeemia ja Inseneriakadeemia arendamine kutse-, üld- ja huvihariduses" (tegevusi kaasrahastas Euroopa Liit).

Läbiviimisel abistas korraldamisega ka Viljandi vald.

Inseneeriapäeval oli noortel võimalus osaleda praktilistes töötubades, kuulata inspireerivaid loenguid ning kohtuda päris inseneridega.
Foto: Kädi-Liis Ilves

Õpilasesindused punusid võrgustikku

2024. aasta sügisest on Viljandi valla noortevolikogu edendamas tihedamat koostööd valla õpilasesinduste vahel.

8. aprillil kogunesid Viljandi valla õpilasesinduste liikmed Viljandi vallamajja, et taaskord kohtuda, vahetada mõtteid ning hakata kokku võtma 2024/25 õppeaastat.

Sellel kohtumisel oli peamine fookus võrgustiku ideestamisel ning õppeaastale tagasisivaatel. Samuti koguti ideid, sest parimad õppetunnid tulevad just kogemuste jagamisest. Päeva käigus said õpilased võimaluse tutvustada oma selle õppeaasta tegemisi ning jagada õnnestumisi ja väljakutseid, millega nad kokku puutusid. Osalejad

nõustasid, et õpilasesindustel on koolielus ja noorte hääle esindamisel oluline roll ning nende koostöö võiks olla veelgi sidusam ja tulemuslikum.

Üks keskne teema oli Viljandi valla õpilasesinduste võrgustiku loomise võimalus. Arutati, kuidas selline koostöö võiks välja näha, millist tuge see õpilasesindustele pakuks ning milline võiks olla selle sisuline suund. Kohtumisel osalesid ka koolide huvijuhid, kes olid rohkem kuulaja rollis. Samuti avanes neil võimalus taaskord jagada omi mõtteid.

Põgusalt sukeldui demokraatia mõistesse ja selle tähtsusesse noorte jaoks. Lõbusa kahooti läbi (kahoot on online-mäng, millega saab testida osalejate teadmisi ja

reaktsioonikiirust) selgus, et noortel on demokraatia põhitõed selged. Selle üle on ainult hea meel. Kohtumisel oli ka vahva kiiks, nimelt toimus tol päeval vallamajas korraline elektrikatkestus, mis andis päevale nalja juurde. Õnneks oli elektrikatkestus minimaalne ning kõik pildi esitlustest koosnenud ettekan- ded said ka ettekantud.

Viljandi valla noortevolikogu plaanib selliseid kohtumisi korraldada ka edaspidi, et tagada noorte osalusvõimalus ning ühine arenguplatvorm. Kohtumiselt lahkuti uute ideede ja motivatsiooniga edaspidiseks koostööks, mis aitab noorte hääle veelgi tugevamalt esile tuua.

Viljandi valla noortevolikogu

Õpilasesinduste kohtumisel oli peamine fookus võrgustiku ideestamisel ning õppeaastale tagasisivaatel.
Foto erakogust

Tüdrukute päeva märksõnad: make-up, shake-up!

Karin Mägi
Kalmetu Kooli
projekti- ja
noortejuht

Kalmetu Kooli hakkajad neiud Evelyn Juhkamsoo, Laureen Reial, Anna Marii Herm, Emma-Nora Orik, Elna Tevzadze ja Kertu-Mia Karu osalesid noorte omaalgatusprojektide konkursil ning pälvisid heale ideele täieliku toetuse.

Projekti idee sündis ühes lõbusas ja energilises vahetunnis, kus 5.–6. klassi tüdrukud kogunesid huvituppa, et üksteisele uusi meigi- ja ilutrikke õpetada. Kui tüdrukud omavahel kos-

meetikat jagasid ja oma teadmisi täiendasid, tekkis järsku suur soov õppida veelgi rohkem.

Miks piirduda ainult meigiga, kui kõike muudki põnevat saab avastada? Nii hakkasid piigad vaagima: kui juba meikimist õpetada, siis võiks ju ka soengutest rääkida. Ja kui juba soengutest, siis kindlasti ka näonaha hooldusest! Ja kui räägitakse nahast, siis tuleb rääkida ka toitumisest. Ja toitumisest rääkimiseks on vaja aru saada ka teismelise tüdruku kehas toimuvatest muutustest ja hügieenist... ning kui juba kehas, hügieenist ja toitumisest, siis ei saa me unustada ka sportimist!

Nii kasvas idee üle ootuste suureks ja tekkinud oli täielik visioon: korraldada üks täispikk tüdrukute päev, kus kõiki neid teemasid käsitletak.

30. aprillil 2025 toimuski Kalmetu Kooli 3.–9. klassi tüdrukute päev, mis oli täis aktiivsust, uudishimu ja kasulikke teadmisi.

Sel päeval olid tundides ainult noormehed, sest tüdrukute koo-

lipäeva täitsid tutvumismängud, inspireerivad loengud Viljandi Haigla noorte nõustajalt, Soulful OÜ toitumisenõustajalt, Viljandi Taipoksi Klubi treening ning tervislikud smuutid ja kosutavad snäkid. Päeva lõpus pandi oma

oskused proovile erinevates töötubades – loodi kauneid nädis-meike ja stiilseid soenguid, mis töid iga tüdruku ilu esile. Päeva jooksul loositi osalenute vahel välja teemakohaseid auhindu, mis hoidis elevust kogu päeva vältel.

Projekti tegemises osalesid mainekad koostööpartnerid: Viljandi Haigla noorte nõustaja ja ämmaemand Liisa Mettus, Perpesas toitumisenõustaja teenust pakkuv Kristiina Kikas, Viljandi Taipoksi Klubi, meikimise ja soengute töötoad viis läbi Terje Arak meeskonnaga. Projekti rahastas Viljandi valla noortevolikogu ning projekti sponsori- kaks oli looduslik ja orgaaniline kehahooldusbränd Nurme Looduskosmeetika, mis on ideaalne valik noortele, kes otsivad natu- ralseid ilutooteid.

Nemad on Kalmetu Kooli tüdrukute päeva korraldajad.
Foto erakogust

Mõttetalgute eesmärk oli ühiselt mõtestada Päikesekiire lasteiaa tuleviku ja seada suund uuele arengukavale.

Foto: Urmo Reitav

Päikesekiire kogukond unistas mõttetalgutel üheskoos helgemast tulevikust

24. aprillil toimusid Pärsti mõisas lasteiaa Päikesekiir arengukava mõttetalgud, kus osalesid lasteiaa juhtkond, töötajad, koostööpartnerid ja lapsevanemad. Arutelu eesmärk oli ühiselt mõtestada lasteiaa tuleviku ja seada suund uuele arengukavale.

Talgujuht ja vestluse moderaator Urmo Reitav märkis tabavalt: "Päikesekiire lasteaias unistatakse julgelt ja viiakse neid unistusi ka ellu".

Talgute käigus sõnastati lasteiaa eripärad - matkalasteaed, kaasav ja looduslähedane õpikeskkond ning mõtiskleti selle üle, kuidas veelgi paremini toetada laste arengut ja headolu. Kõlama jäi mõte panustada ühiselt laste terviseteadlike toitumisharju-

muste kujundamisse, kasutades rohkem kohalikku, sh ka lasteaias kohapeal kasvatatud toorainet. Samuti sooviti veelgi enam kaasata lasteiaa tegevustesse lapsevanemaid ja kogukonda.

Lasteaia direktor Astra Jamnes sõnas: "Meie lasteaiast algab põnev õpirännak tulevikutegevustele. On väga oluline, et saame selle tee kujundada koos kogukonnaga kõiki osapooli kaasates".

Väärrib märkimist, et Päikesekiire lasteaias ei ole sõnaõigus ainult täiskasvanutel. Ka laste endi arvamust küsitakse, kuulatakse ja sellega arvestatakse. Nõnda on lasteaias loodud laste nõukogu - Põnnikogu nimega "Väike spiiker Lõvisüda", kus iga lapse mõtted ja ettepanekud saaksid kõlada.

Kaasamise väärtustamist rõhutas ka lapsevanem Katri Oja: "Päikesekiire lasteaias paistab silma sellega, et tegevuste üle otsustamisse ja nende elluviimisse kaasatakse kõiki alates lasteiaa lapsest kuni vanaema-de-vanaisadeni välja. Tunnen, et meie kõigi arvamus on tähtis ja lasteaiale vajalik. Sellisest positiivsest kaasamiskultuurist võiks nii mõnigi teine õppida ja inspiratsiooni saada".

Ajal, mil täiskasvanud osalesid sisukatel aruteludel, lustisid lapsed Pärsti mõisa õuealal neile loodud tegevuskeskustes. Mõttetalgud kulmineerusid maitsva talgusupi söömisega ja rõõmsa meelela.

Katri Oja

Tõrakese rühma lapsevanem

Kärstna küla lastekaitsepäev

Selgi aastal korraldab Kohaliku Elu Edendamine MTÜ Kärstnas lastekaitsepäeva ja seda 31. mail algusega kell 12.

Sel päeval on Kärstnasse oodatud kõik suured ja väikesed, et ühiselt veeta üks tõeliselt meeleolukas ja tegevuste rohke päev. Üheks päeva suurimaks tõmbenumbriks on muljetavaldav masinate näitus, kus saab uudistada traktoreid, kombaine ja teisi põnevaid masinaid. Külalastajad saavad lähedalt vaadata, milliste töövahenditega meie põldudel ja farmides igapäevaselt toimetatakse või mis masinatega väärindatakse meie metsa. Muidugi ei puudu ka päästeameti ja politsei tehnika. Väikestele tehnikahuvilistele on see tõeline sündmus, mis jääb kauaks meelde!

Lisaks masinate näitusele ootab lapsi ees mitmekesine tegevusala: suured batuudid, erinevad meisterdamise töötoad ning loomadega tutvumise ala.

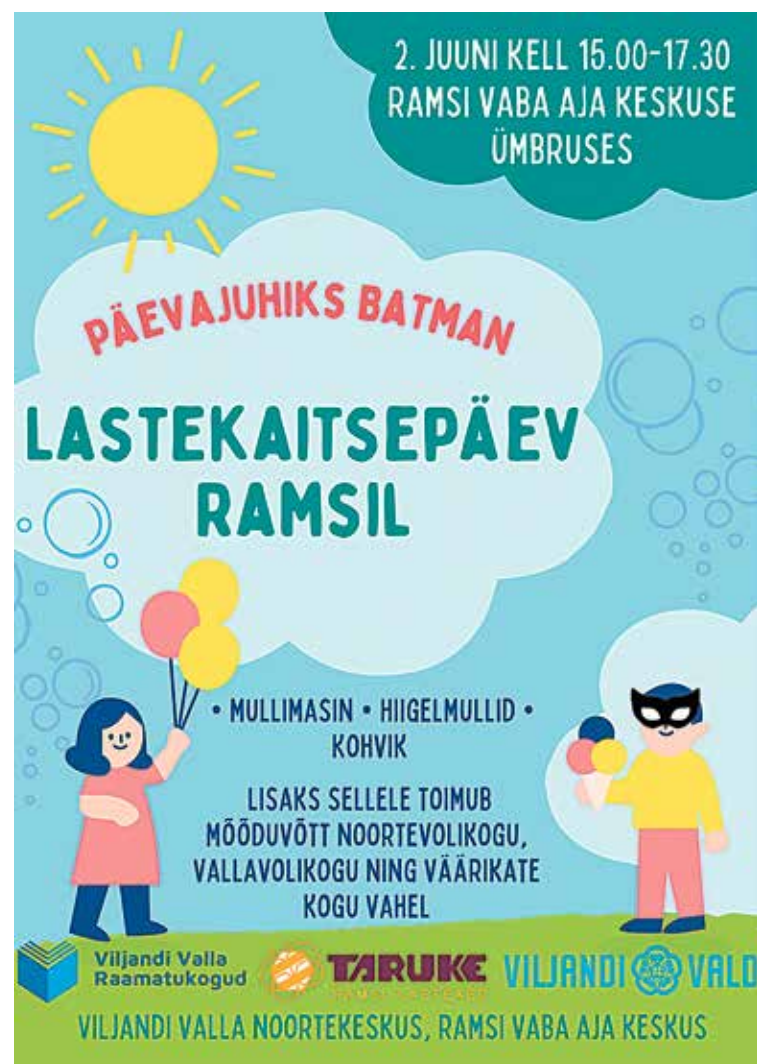
Töötubades saavad lapsed ise oma kätega midagi vahvat meisterdada ning loomade sektsioonis ootavad sõbralikud elukad patsutamist ja silitamist.

Kärstna lastekaitsepäeva õnnestumine on kogu kogukonna ühise pingutuse tulemus. Korraldamisse on panustanud arvukad vabatahtlikud ja kohalikud ettevõtted, kelle abita poleks see ilus päev võimalik. Korraldusmeeskond soovib südamest tänada kõiki toetajaid ja sponsoreid. Teie toetus aitab muuta lastekaitsepäeva eriliseks ja meeldejäävaks kogemuseks kõigile peredele!

Kui otsid kohta, kus 31. mail koos perega rõõmsalt aega veeta, siis Kärstna küla ootab Sind! Tule ja naudi masinate maailma, toredaid töötubasid ja rõõmsat melu! Hoia end asjadega kursis meie fb lehel:

MTÜ Kohaliku Elu Edendamine

Lastekaitsepäev Ramsil

Tarvastu kogukonna ühine algatus – lugemiskott toob raamatu koju

Eesti Raamatu Aasta on Tarvastu kogukonna jaoks eriline tähtsusega, kui Tarvastu Lasteaed, Tarvastu Raamatukogu ja Tarvastu Käsitöökoda alustavad ühist ettevõtmist, mis toob raamatud ja lugemiselamused väikeste laste ja nende perede igapäevaelu.

Koostöö sai inspiratsiooni Norra Solstraleri sõpruslasteaiast, mida külastasime aprilli alguses seoses sõprusühete 20. aastapäevaga. Saime lasteaiast külastades palju toredaid ideid, kuid erilisel koitis meid koostöö lasteiaa ja raamatukogu vahel. See projekt innustab lugema juba päris pisikesi ja motiveerib nende vanemaid oma lastega ühist aega veetma raamatute seltsis. Tarvastu saab see idee nüüd kohaliku näo ja hinge.

Tarvastu raamatukogu koostab spetsiaalsed raamatukotid,

kuhu on koostöös lasteiaa õpetajatega hoolikalt valitud lasteraamatud just sobivas vanuses lastele. Kottides leidub vahvaid pildiraamatuid, lühikesi lugusid ja uurimisrõõmu pakkuvaid teoseid, mis sobivad ideaalselt lapse ja vanema ühiseks lugemisajaks.

Et raamatukotid oleksid mitte ainult sisukad, vaid ka silmale ilusad ja vastupidavad, valmistab need Tarvastu Käsitöökoda. Iga kott on käsitööna valminud – ainulaadne, kohalik ja loodud armastusega. "Soovime, et laps tunneks juba raamatukotti kätte saades elevust. Et see oleks nagu väike kingitus, mis kutsub avastama," räägib käsitöökoda vedav meister Krista.

Lasteaed laenutab raamatukogult kotid ning edastab need peredele. Nii saavad vanemad koos lapsega kodus raamatuid

Tarvastu Lasteaed, Tarvastu Raamatukogu ja Tarvastu Käsitöökoda alustavad ühist ettevõtmist, mis toob raamatud koju.

Foto: erakogust

sirvida, õppida neid lehitsema, koos lugeda ja omavahel lugemismuljeid jagada.

Pilootprojekt algab mais sõimerühmadega ning alates sügisest laieneb see kõikidesse las-

teaia rühmadesse. Õpetajad ja raamatukoguhoidjad usuvad, et selline koostöö toetab lapse keelelist arengut, suurendab huvi raamatute vastu ja tugevdab perede sidet lugemiskultuuriga.

"Raamat ei ole ainult lugemiseks – see loob vestlusi, äratav emotsioone ja ühendab põlvkondi," ütleb lasteiaa logopeed Piret.

See projekt näitab, kui palju võib sündida, kui kogukond teeb koostööd: raamatukogu toob sisu, lasteaid loob keskkonna ja käsitöökoda lisab hinge – tulemuseks on midagi, mis toetab lapse arengut ja rikastab kogu perekonda.

Loodame, et Norra lasteiaa projektikogemus levib edasi ka teistesse valla piirkondadesse ja aitab edendada laste varajast kokkupuudet raamatutega ning tugevdada kodu ja haridusastutuse vahelist sidet.

Tiiu Rõõm ja Piret Kuropatkin Tarvastu Lasteaed

Parim kaitse kelmuse vastu on kõne lähedasele

Elerin Tetsmann
vanem-
komissar,
veebi-
politseinik

“Mul tekkis korra kõhklus, aga kuna olin üksi kodus, ei olnud kellegi käest küsida. Tagantjärele mõeldes – kui oleksin lihtsalt tütrele helistanud, poleks see raha kuskile kadunud.”

Selliseid kahetsevaid mõtteid kuuleb veebipolitseinik sageli, sest just üksindus on see, mis paljudel juhtudel kelmidele ukse avab. Inimene ei pruugi kahelda mitte sellepärast, et ta ei oska kahelda – vaid sellepärast, et ei ole kellelegi helistada, jagada või küsida.

Oleme harjunud igapäevaselt suhtlema lähedaste, töökaaslaste ja sõpradega sotsiaalmeedias, jagades pilte, muljeid ja uudiseid. Aga kui teemaks on raha, turvalisus või ootamatu olukord, kipume endasse tõmbuma. Tekib kõhklus: “Äkki ma reageerin üle?” või “Ma ei hakka sellega kedagi tülitama.” Just sellistel hetkedel on kõige olulisem, et tekiks harjumus rääkida – küsida lähedastelt, sõbralt, naabrilt või kasvõi kauplusekassapidajalt, kui keegi teine pole parasjagu läheduses. Jagatud kahtlus võib päästa suurest kahjust.

Pettusi ei suuda ära hoida ükski parool, kui otsuseid tehakse üksi ja vaikides. Nii nagu me arutame kellegagi, millist kodumasinat osta, millist teatrietendust külastada või kuhu maasikapeenar rajada, võiksime ka digikahtluste puhul küsida nõu. Sageli piisab ühest usaldusväärsest inimesest, kellega enne tegutsemist korra läbi rääkida. Samamoodi on igati tervitatav, kui otsustad oma kahtluse korral pöörduda veebipolitseiniku poole.

Haljastushanke võitjad Viljandi vallas on selgunud

Viljandi Vallahalduse juht Mati Valli andis teada, et selle aasta haljastushanke võitis Kolga-Jaani, Päre ja Tarvaste piirkonnas IR-BOSK OÜ. Viiratsi piirkonnas haljastushanke võitis KP Teehooldus OÜ.

Lepingud on allkirjastatud ja töödega on algust tehtud. Haljastushanke käigus tehakse hooldustööd 80 hektaril.

“Haljastushanke sisse käib haljasalade korrashoid, muru niitmine ja hekkide pügamine. Haljasalade korrashoiuga tagame normaalse elukeskkonna, et ka kõik putukad, linnud ja loomad saaksid enast mõnusalt tunda. Hankealune pindala on meie vallas suurenenud,” sõnas Valli.

Kui kõik sujub ja Vallahaldus jääb tööde kvaliteediga rahule, siis saab lepinguid pikendada veel ühe aasta võrra.

Toimetuse

Talgupäevadelt tegid fotod Rain Porss, Markus Vaher, Anete Loreen Saar, Tarvaste Gümnaasium ja Ramsi lasteaed Taruke.

Talgupäevadel Viljandi vallas unistati ja tehti koduesine korda

Tänavune Teeme Ära talgupidajad sai stardi juba aprilli alguses ja kulmineerus mai esimesel laupäeval, 3. mail. Siis peeti traditsiooniline üle-eestiline Teeme Ära talgupäev.

Koostöös Päästeametiga on sel kevadel tähelepanu all kogukondade kriisivalmidus ja kerkuskeskuste loomine. Raamatu-aastale kohaselt kutsuti inimesi hoogustama raamaturinglust ja meisterdama selleks raamatutajagamise kappe. Unistamistalgute raames innustati aga looma üheskoos Eestile uut visiooni aastaks 2050.

Aga nagu kevaditi ikka, on oluline, et kodutanum saaks puhtamaks ja selle nimel pingutasid tänavugi nii kogukonnad, koolid, lasteaia kui ka asutused. Heidamegi pilgu peale, kuidas meie vallas talgupäevad kulgesid ja mida kõike tehtud sai.

Paistu küla talgupäev “Unistused loovad tulevikku!”

Paistu rahvamaja juhataja Gertu Viisk andis teada, et talgupäev, mis tõi kokku ligi 30 külaelaniku ühise eesmärgiga kodukoha pärlile uut hingamist anda, toimus 4. mail peamiselt Paistu Kaunite Laulude pargis. Paistu kogukonna entusiasm ei raugenud vaid pargiala korrastades. Tööd käed toimetasid ka küla teeäärtes, majade ümbrustes, Paistu laululaval ning spordiplatsil. Paistu pargiala korrastus on oluline samm valmistudes Paistu küla jaanipäevaks. Lõkkeplatsil arutasid talgulised üheskoos jaanipäeva korrastuslike detaile. See ühine pingutus on selge märk soovist hoida külaelu ärksana ning in-

nustada kogukonda aktiivsemalt kaasa mõtlema ja tegutsema. Talgupäev Paistu Kaunite Laulude pargis on laiemas arenguplaanis oluline samm. Eriline paik, mis on austusavaldus Paistu pargis ja koolimajas üle 20 aasta tegutsenud heliloojale Friedrich August Saebelmannile ning laulusõnade autorile Peeter Ruubelile. Park on jõudsalt kujunemas kogukonna mitmekülgeks vaba aja veetmise ja sündmuste korraldamise paigaks.

“Selle aasta Teeme Ära talgupäeva hüüdlause “Tule talgutele, leiad unistuse!” peegeldab suurepäraselt Paistu kogukonna ettevõtmiste laiemat positiivset visiooni. Unistamine ei ole põgenemine reaalsusest, vaid esimene samm soovitud muutuste poole. Iga suurem algatus saab alguse julgest unistusest. Sarnast mõtteviisi kannab ka algatus “Hakkab looma!”, mis rõhutab positiivsele keskendumise olulisust, pakkudes inspireerivat alternatiivi igapäevastele väljakutsetele. Paistu kogukonna talgupäev näitas selgelt, et üheskoos unistades ja tegutsedes on võimalik luua keskkond, kus igahel on hea elada ja ennast teostada,” ütles kokkuvõtteks Gertu Viisk.

Talgupäevad Kärstnas ja Valmas

Kärstna küla talgupäev toimus 29. aprillil. Naised-lapsed koristasid teeääri prügist ja mehed lõhkusid maha võimla juures oleva vana paviljoni ning alustasid uue ehitamist samale kohale, andis teada Kärstna Vaba Aja Keskuse juht Urve Kass.

Valma küla talgute päev toi-

mus 3. mail. “Korrastasime külamaja õueala, laste mänguväljaku, teadete tahvel sai värske jume. Keetsime kokku korraliku ja väga maitstva kriisisupi. Oli väga tegus ja vahva talgute päev”, rääkis Valma infopunkti juhataja Anne Schvede.

Heimtali, Saarepeedi ja Tarvaste koolide talgutegemistest

“Saarepeedi Koolis ühendasime koristuspäeva meie kooli projektipäevaga, kus osalesid kõik 1.-8. klassi õpilased”, ütles kooli noorte ja projektijuht Anete Loreen Saar. “Projektipäeva raames käisime matkarajal ning kuna juba varasemalt teadsime, et see rada on üsnagi prügivaba, siis prügikoristuse asemel pöörasime looduses viibimisel suuremat rõhku sellele, et meist ei jääks maha prügi. Väljasõit oli koos Anne Maalaga, kes rääkis põgusalt ka biojäätmetega toimumisest. Näiteks said õpilased teada, et kui oled õuna ära söönud, siis matkaraja kõrvale metsa õunasüdant visata ei tasu. Seda põhjusel, et metsloomad kannavad sageli endaga erinevaid haigusi, õunasüdamed meelitavad loomad kohale. Suvel mustikaid ja muid marju sealtamast kohast korjates võid haigustega nakatuda. Samuti tegime lõkkeplatsil lõket, korrastasime sealset lõkkeplatsi, raiusime uutele tulijatele puud ette ning veendusime, et meist ei jääks prügi maha,” rääkis Saar.

2. mail toimus **Tarvaste Gümnaasiumis** kevadine koristuspäev. “Tänavu panustasime koos kooli ja Tarvaste noortekeskusega sellesse, et meie ümbrus oleks

puhas ja kaunis”, kõneles Tarvaste Gümnaasiumi arendusjuht Deena Mägi. “Sel aastal suundusime Mustla tänavatele ja mänguväljakutele, et kokku koguda kõik, mis maha oli puudenud. Taas kogunes märkimisväärne kogus prügi. Puhtaks sai Mustla skatepark, poe ja kooli ümbrus, rahvamaja ja noortekeskuse alad, Mustla tänavad, Tamme park, surnuaia ümbrus ning Tiigi tänav mänguväljak. Kokku läbisime ligikaudu 10 kilomeetrit tänavaid,” lisas Deena Mägi.

Heimtali Põhikool teeb oma heakorrapäeva 15. mail. “Korrastame mõisa pargis olevat terviserada ja toimetame Von Siversite kalmistul, kus korrastame ringmüüri ja õpilasesindus remondib viltu vajunud tahvli aluse,” ütles Romet Koser, kooli huvijuht.

Ka Tarukese mudilased tegutsesid

“Ramsi lasteaia Tarukese mudilased ühildasid sel aastal Jüripäeva matka koduümbruse/lasteaiaümbruse koristamisega. Ettevõtliku ja keskkonnahoidliku lasteaiana oleme õppinud prügi sorteerima ja seda ka enda järelt koristama,” seletas Ramsi lasteaia direktor Maret Tamme. Koristustalgutel osales terve lasteaed. Kõige pisemad toimetasid oma platsi peal. Prügi kogunes palju ja puhutamaks said nii poetagune kelgumägi, Sinialliku Linnamägi, järve äärde viiv metsaalune ja kergliiklustee servad kuni Rahetsemäni. “Meie lapsed oskavad oma tehtud tööd hinnata ja aitäh neile,” sõnas rõõmsalt Maret Tamme.

Talgutele heitis pilgu peale **Raivo Lott**

20 aastat koostööd Bippeni osavallaga on väärtus omaette

Ene Saar
koostöö
algataja ja juht
aastail
2005-2017

Sel suvel tähistame 20. aastat juubelit Viljandi valla ja Saksamaa Bippeni osavalla vahelises koostöös. Sel puhul võrustavad saksa partnerid juulis meie noorte ja täiskasvanute delegatsiooni.

Meie koostöö ajaloost

31. augustil 2005. aastal allkirjastasid Saksamaal Bippeni osavallas Bippeni ja Paistu valla juhid koostööleppet, mille eesmärk oli luua kahe piirkonna vahel sõprusuhted ja arendada koostööd. Leping on loonud uusi võimalusi ühist huvi pakkuvates valdkondades omavalitsuste tasandil.

Lepped on fikseeritud iga-aastased noorte- ja täiskasvanute gruppide vahetused, kultuurialane, ettevõtjate vaheline koostöö ning võimalusel ja vajadusel koostöö rahvusvahelistes projektides, soovi korral kogemuste vahetus valdkonniti vastavalt vajadusele.

2013. aastal uuendati lepingut liitunud Viljandi valla ja valajuhid allkirjastasid selle Arumetsa puhkekülas, Võrtsjärve läänekaldal. Koostöö jätkamine oli ka liitumislepingus fikseeri-

Fotomälestus 2023. aastast, mil Bippenis esines ka Kolga-Jaani folklooriklubi Pärliline.

Foto erakogust

tud ja seega ka volikogude poolt heaks kiidetud.

Koostööst on aastate jooksul osa saanud 226 meie valla noort, 13 kultuurigruppi, ettevõtjaid, volikogu liikmeid, sportlasi, ametnikke, haridusasutuste töötajaid.

Praegu on koostööd võtnud vedada valla haridus- ja kultuuriosakonna juht Evelyn Härm ja kommunikatsioonijuht Rain Porss. Seega on huvigruppide mõtted ja ettepanekud neile tervetult - aitavad kaasa sõpruse püsimisele ja uutele ideedele.

Mida see koostöö on andnud?

* Koostöö on tugevdanud meie sidemeid muu maailmaga, võimaldanud jutustada Eesti vabaduse lugu ning tugevdanud võrgustikke, mis aitavad tagada, et me ei jää keerulistes olukordades enam kunagi ükski.

* Iga-aastane noortevahetus avardeb noorte maailmapilti, arendab suhtlusoskust, keeleoskust ja aitab märgata kultuuride erisusi ning sarnasusi.

* Noortel, kes omal ajal alustasid koostööd Bippeni osavallaga, on nüüd paljudel juba perekon-

nad, saksa sõpradega on loodud suhtlus perekonniti ja käiakse läbi ka eraviisiliselt.

Tänu!

Täna kõiki koostöösse panustanud. Eelkõige meie kultuurirahvast, kes on meie rahvuskultuuri uhkusega viinud Euroopa südamesse, meist tuhandete kilomeetrite kaugusele.

Õnnitlen meid koostöö 20. aastapäeval ja soovin, et pikaajaline sõprus püsiks veel kaua ja ühendaks erinevaid huvigruppe, peresid ja kultuure!

Viljandi rahvakunstimeister 2025 on Urve Kass

26. aprillil anti Viljandimaa rahvakunstipäeval Saarepeedi rahvamajas Urve Kassile üle Viljandimaa rahvakunstimeistri 2025 tiitel.

Urve on Tarvastu piirkonna käsitöömeister ja mulgi kultuuripärandi hoidja, kelle tööks on olla Kärsna mõisa perenaine. Urve juhhib käsitööringi, õpetab erinevaid käsitöövõtteid ning loob taaskasutusmaterjalidest, eriti teksariidest ehteid, rõivaid ja kotte. Ta tegutseb ja tutvustab oma käsitöid Teksakassi nime all. "Teksakass olen mina ise koos kahe tütreaga. Nime leidmine polnud keeruline, mu perekonnanimi on Kass ja lemmikteemaks teksa ümbertegemine," selgitab Urve Kass.

Lisaks tegutseb Urve koos ööõmblikega – vahva sõpruskonnaga, kel teemaks õmblemine, eriliste asjade õmblemine. Ööõmblikud saavad kokku korra kuus ja siis aina ömmeldakse.

Sel suvel on Kärsna mõisas esimene ööõmblike näitus.

Viljandimaa Rahvakunstiühing ja Viljandimaa Omavalitsuste Liit andsid selle tiitli välja 29. korda. Rahvakunstimeister saab tunnuskirja, käsitöömeene ja rahalise preemia.

Raivo Lott

Viljandi Valla Teataja tegevtoimetaja

Selgusid "Raamaturajad 2025" auhindade võitjad

5. mail andsime rattamatka "Raamaturajad 2025" peaauhinna võitjale üle uhiuue jalgratta. Loosiõnn naeratas hiljuti Viiratsisse kolunud Aare Pärnale.

Raamaturajate rattamatkal osales mees esmakordselt. Aare on rattaspordiga sina peal ja sõnas, et see oli hea võimalus trenni teha. Valla raamatukogudesse sõitis ta kolmel päeval, millega kogunes vändates nii 170 kilomeetrit.

Rattamatka käigus sai vända Viljandi valla raamatukogudesse ning kõik osalejad, kes täitsid sedeli, osalesid ka auhindade loosimisel. Kokku potsatas loosikasti 149 ratturite poolt täidetud sedelit. Kuus päeva väldanud matkal osales kokku 78 tublit harrastussportlast. Kõige rohkematesse raamatukogudesse matkasid Aare Pärn Viiratsist ja Elmar Oja Viljandist, kes jõudsid nädala jooksul lausa 11-sse Viljandi vallas asuvasse raamatukokku.

Suur tänu kauplusele Velo&Moto ning seal töötavale asendamatule Timole, kelle abiga ratas välja valitud sai. Samuti suur aitäh kõigile tublidele osavõtjatele ning kohtumiseni juba uutel raamaturajadel!

Erika Lond

Viljandi valla raamatukogu teenindusjuht

Mulgi Elamuskeskus kutsub külla – avasta, reklaami, tähist!

Mulgi Elamuskeskust külastas 2024. aastal ligi 11 000 inimest, nende seas oli nii peresid, turismigruppe, kultuurinautlejaid kui ka lihtsalt huviseid rändajaid.

Pakkumised ettevõtjatele

Pakume ettevõtjatele oma suurt ja mitmekesist 6-hektarilist õueala, kus kohalikel ettevõtjatel on võimalus oma tegevust reklaamida. Meil on lihtne tingimus – lisaks reklaamile peaks

külastajatele pakkuma aktiivset tegevust. Suurepäraseks näiteks on koostöö Kaasiku talu loomaaia, kelle kõrberebase kuju, kuhu lapsed saavad pallikesi visata, on muutunud perede seas tõeliseks hitiks. Samas kõrval asuvalt infotahvli saad lugeda talu infot ning kindlasti on selline atraktsioon talule juurde toonud ka uusi külastajaid. Kui nüüd mõnel ettevõtjal tekkis idee, kuidas oma tegevust sarnaselt tutvustada, siis võtke meiega julgelt ühendust – teeme ära!

Koostöö läbi ühiste turismipakettide

Esimene koostööpakett Kaasiku talu ja Wagenküll SPA-ga, mida pakkusime koolidele koolilõpetuseks, osutus väga populaarseks. Paketis on hinnastatud erinevate kohtade külastused, aktiivsed tegevused, toit ja busitransport.

Hakkame koostama Mulgi-maailmeseid reisi marsruute ja pakette. Otsime partnereid käsitööreid, iluaedade, mõisate jne

teemaliste pakettide koostamiseks. Ootame kõiki, kellel on midagi põnevat külalistele näidata, meiega ühendust võtma. Paneme koos kokku huvitavad marsruudid erinevatele huvigruppidele. Kui mõni ettevõtja on nüüd sellisest koostööst huvitatud, siis palun andke meile teada.

Mai on meil eriti sünnimusterohe

Kevadised talgud on selleks ajaks juba toimunud aga kindlasti tasub tulla 17. mail linapäevale, kus saab uudistada traditsioonilist linatööstust ja osaleda tegevustes, mis sobivad kogu perele. Kõige olulisemaks päevaks kujuneb aga kindlasti 30. mai, mil tähistame Mulgi Elamuskeskuse teist sünnipäeva.

Sel õhtul ootab külalisi Taulide Trio kontsert, toimub Jõeotsa veinitalu käsitööveinide mekkimine, Upruse talu juustu maitsmine ja muidugi sünnipäevatorit. Uksed avame kell 17 ning õhtu kestab orienteeruvalt kuni kella 20-ni. Sünnimust toetab KULKA Valgamaa ekspertgrupp. Eelmüügist on võimalik osta pileteid Fienta.com.

Alates 1. juunist kuni 1. septembrini oleme avatud iga päev kella 11-st kuni 18-ni.

Jaanika Toome
Mulgi Elamuskeskuse külastusjuht

30.05.2025 • 17:00

Mulgi Elamuskeskuse
sünnipäeval heliseb

Taulide trio muusika!

UPRUSE TALU

Ära ehmu, kui rannas koeri näed, nad on tööl!

Elva Vabatahtlik Tuletõrjeühing ja Lõuna-Eesti veepäästekoerte grupp "Märjad Käpad" annavad teada, et 2025. aastal kasutavad nad Viljandi valla erinevaid veekogusid koolitusteks.

Need koerad ei ole lihtsalt jalutamas, vaid nad on spetsiaalselt koolitatud veepäästekoerad, kes võivad koos oma juhiga

olla rannas ja vees, et harjutada ning vajadusel ka appi tulla.

Nad kannavad erimärgistust, mis näitab, et tegemist on töökoertega. Seega, kui näed märgistatud koera vees või rannal, siis tea, et ta täidab olulist ülesannet.

Täname mõistva suhtumise eest! **Angela Leiaru**, Elva Vabatahtlik Tuletõrjeühing

Vetelpäästekoer koos erimärgistusega.

Foto erakogust

AMENDERO
RAKKEKAEVUDE VALMISTAMINE

19 AASTAT KOGEMUST

Ei jäta teid hätta

Töö
üle Eesti

TEEME TÖID HAJAASUSTUSE PROGRAMMIS:

- Salvkaevude valmistamine
- Salvkaevude puhastamine ja remont
- Pumpade paigaldamine
- Veetrasside ehitus
- Septikute ja imbsüsteemide paigaldamine ning ehitus
- Kanaliseerimisrasside ehitus
- Kaevurakete müük

Amendero OÜ

Küsi pakkumist: www.amendero.ee | tel 5620 2420

Lemmikloomade pidamine tähendab ka eeskirjade ja nõuete järgimist ning teistega arvestamist

Taimi Eesmäe
keskkonna-
spetsialist

Viimasel ajal on Viljandi valla valitsuse poole pöördunud lahtiste koerte pärast.

Koeraomanik peab mõistma, et ütlemine "Ta ei tee midagi, ainult nuusutab" ei õigusta ega taga teiste inimeste ohutust. Seetõttu tuleb meelde, et lemmikloomade pidamisel tuleb järgida kehtivaid nõudeid ning valla koerte ja kasside pidamise eeskirju. Lemmikloomade pidamine on õigus, kuid sellega kaasneb ka vastutus. Inimeste ja loomade heaolu tagamiseks ning probleemide vältimiseks tuleb järgida järgmisi reegleid ja soovitusi.

Lemmikloomade pidamise nõuded

- Loomade pidamise tingimused:** loomi ei tohi pidada rohkem, kui loomapidajal on nende eest hoolitsemiseks võimalusi. Loomad peavad elama turvalistes ja tervislikes tingimustes, mis vastavad sanitaar- ja hügieeninõuetele.

- Aedade ja ruumide piirangud:** loomad võivad elada ainult kinnises hoones või piiratud territooriumil, kust nad ei pääse välja. Piirangud peavad olema sellised, et loom ei saa kahjustada inimesi ega teisi loomi.

- Avaliku korra hoidmine:** loomade käitumine ei tohi häirida avalikku korda ega ohustada inimesi või teisi loomi. Eriti tuleb arvestada, et loomade käitumine ei oleks probleemiks kortermajades või tihedalt asustatud aladel.

- Kortermajades elavad loomad:** kui loom elab kortermajas, peab tema käitumine olema rahulik ja mitte häiriv. Kortermajades lemmikloomade pidamine on lubatud, kuid oluline on, et loom ei segaks naabreid.

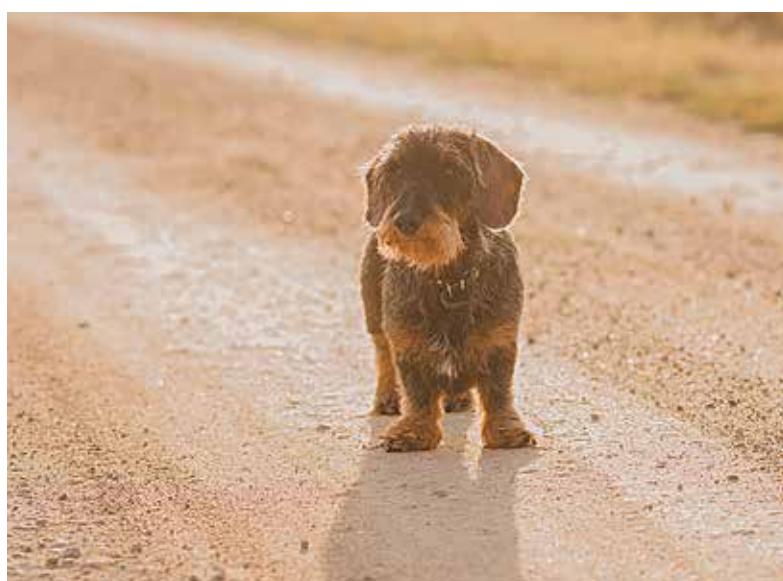
Loomapidaja kohustused

Loomapidajal on mitmed kohustused, mille täitmine on vajalik looma heaolu tagamiseks ja avaliku korra hoidmiseks:

- Hoiatussiltide paigaldamine:** kui koer viibib aias, tuleb paigaldada koerast teatav hoiatussilt.

- Loomade käitumise jälgimine:** loomapidaja peab tagama, et tema loom ei ohusta ega ründa inimesi ega teisi loomi.

- Sanitaar- ja hügieeninõuded:** looma väljaheited tuleb kohe koristada, eriti avalikes kohtades.

Loomad võivad elada ainult kinnises hoones või piiratud territooriumil, kust nad ei pääse välja.

Foto erakogust

- Loomade registreerimine ja märgistamine:** loomapidajad peavad tagama, et nende lemmikloomad oleksid registreeritud ja korralikult märgistatud (nt kaelarihm või mikrokiip).

- Vaktsineerimine:** loom peab olema vaktsineeritud marutaudi vastu vähemalt kolme kuu vanuselt ning hilisemad vaktsineerimised tuleb teha veterinaari määratud ajakava järgi.

- Lahti pääsenud looma püüdmine:** kui loom pääseb lahti, peab loomapidaja viivitamatult korraldama tema püü-

miseks vajalikud meetmed.

- Loomade hukkumine:** kui loom sureb teadmata põhjusel, tuleb pöörduda veterinaari poole surma põhjuse väljaselgitamiseks.

Keelatud tegevused lemmikloomadega

- Viibida loomaga avalikes kohtades, kus on kehtestatud loomade viibimise keeld.

- Viibida loomaga rahvakoosolekutel või avalikel üritustel, kus loom võib häirida.

- Viibida loomaga kalmistul.
- Pesta looma avalikes tiikides, purskkaevudes või teistes avalikes kohtades.
- Lasta loomal viibida laste mänguväljakutel ja liivakastides.

Loomapidamise lõpetamine

Kui loomapidaja soovib loomapidamise lõpetada, peab ta hoolitsema, et loom viiakse varjupaika või tagatakse nõuetekohane eutanaasia. Kõik sellega seotud kulud kannab loomapidaja.

Kokkuvõtteks

Loomapidaja vastutus on suur. On oluline, et loomade pidamisel järgitaks kõiki kehtivaid nõudeid, tagatakse looma heaolu ning ei rikutaks avalikku korda. Lemmikloomade pidamine on õigustatud, kuid see toob kaasa ka kohustuse hoolitseda oma looma eest ning arvestada teiste inimeste ja loomade õigustega. Kindlasti ei ole õigustatud käitumine, kui koer lastakse öösel keti otsast lahti ja ta võib hulkuma minna.

Kui on tekkinud küsimusi või vajate rohkem teavet lemmikloomade pidamise kohta Viljandi vallas, tutvuge kindlasti lemmikloomade pidamise eeskirjaga Viljandi valla ametlikul kodulehel.

Fotol vasakult: Fredy Lumi, Aive Aalup, Aigi Pihlak, Keddi Jürgen, Liis Siilbek.

Foto: Rain Porss

Meie valla eestkoste- teemalised videod pälvisid kohtult tänusõnu

Marta Rohtla,
sotsiaal-
osakonna juht

Viljandi Vallavalitsus on loonud informatiivsed videomaterjalid, mis aitavad vastata kõige sagedamini esitatavatele küsimustele eestkoste kohta.

Videotes käsitletakse muuhulgas seda, kuidas lähedane saab pöörduda eestkostespetsialisti poole, milliseid teenuseid pakub Viljandi vald eestkostetavatele, tutvustatakse Sotsiaalkindlustusameti erihoolekandeteenuseid ning selgitatakse, kuidas täita eestkostja aruannet.

Kodulehel toome välja olulise-
mad kontaktid ja veebilehe, mis
toetavad eestkostjat tema olulis-
tes tegevustes.

Oluline on, et iga inimene
saab eestkoste teemadel põhi-
lise ja esmase info just siis, kui
ta seda vajab ning kodulehele
teemalehe tekitamine tundus
selleks parim võimalus. Eestkos-
te spetsialist Liis Siilbek võttis
südameasjaks seda tagada ning
valmis said videoklipid teema-
de kaupa, mille abil on võimalik
veelgi kiiremini vajaliku infoni
jõuda.

Viljandi valla veebilehel tut-
vustatud materjalid on saanud
positiivset vastukaja Pärnu
Maakohtu eestkoste järelevalve
osakonnalt, kes edastas vallava-
litsusele tänusõnad.

"Teie poolt tehtud töö on suu-
re väärtusega eelkõige lähedas-

tele, kelle jaoks eestkoste teema
võib olla uus ja keeruline. Selged
ja arusaadavad videojuhendid
aitavad neil oluliselt paremini
mõista oma kohustusi ja prot-
sesse, mis omakorda aitab kaa-
sa eestkostet vajavate inimeste
heaolu tagamisele," seisab koh-
tult saabunud tänukirjas.

Kohtu esindajad avaldasid
heameelt ka selle üle, et Viljan-
di vald on oma veebilehel tut-
vustanud kohtu eestkostjatele
mõeldud teabeportaali "Eest-
kostja teejuht", tuues selle info
sihtgrupile mugavalt kättesaadav-
aks. Samuti hinnatakse kõrgelt
vallavalitsuse valmisolekut teha
koostööd ja panustada ühiskon-
na teadlikkuse tõstmisse eest-
koste teemal.

Videod ja lisainfo on leitavad
valla kodulehelt: [www.viljandi-
vald.ee/eestkoste-infomaterjal](http://www.viljandi-
vald.ee/eestkoste-infomaterjal).

Meie vald pälvis Eesti sotsiaalala töötajate tunnustusüritusel kolm nominatsiooni

Rakveres toimunud Eesti Sot-
siaaltöö Assotsiatsiooni (ESTA)
korraldatud pidulikul üritusel
kuulutati välja 2024. aasta sot-
siaalvaldkonna silmapaistvaimad
tegijad.

Viljandi vallast said tunnustu-
se osaliseks kolm pühendunud
töötajat.

Eda Protsin, Pärna Pansionaa-
di Kolga-Jaani kodu perenaine,
oli auhinna kandidaat kategoo-
rias "Elutöö tegija sotsiaalvald-
konnas". Tema aastakümnete
pikkune hooliv ja kindlameelne
töö on jätnud sügava jälje palju-
de inimeste eludesse.

Maili Manglus oli nomineeritud
auhinna kategoorias
"Aasta hooldustöötaja 2024",
seda tänu oma suure südamega
tehtud igapäevatoele abivajajate
toetamisel.

Laura Miško nimetati auhin-
nakandidaadiks kategoorias
"Aasta tugisik 2024", tõstes esile
tema pühendumuse laste ja pe-
rede toetamisel.

Kuigi laureaadi tiitleid see-
kord koju ei tulnud, on juba
nominatsioon ise suur au ning
tunnustus tehtud töö ja pü-

Nominendid meie vallast: Maili Manglus ja Laura Miško. Foto erakogust

hendumuse eest. See näitab, et
Viljandi vallas tehakse sotsiaal-
valdkonnas tööd südamega ja
kvaliteetselt.

Viljandi vald tänab kogu sü-
damest kõiki oma sotsiaalvald-

konna töötajaid – teie panus
valla heaolusse ja positiivsesse
kuvandisse on hindamatu!

Fredy Lumi
täisealiste heaolu
peaspetsialist

PÄEVAKESKUSTES TOIMUB

VIIRATSI PÄEVAKESKUSES

Mais

- 19.5. kell 10 tervispäev SPA-s. Registreeru.
21.5. kell 10.30 rahvamaja eakate võimlemisring.
22.5. kell 8.30 EAKATE FESTIVAL Tartu ERM-is. Registreeru
päevakeskuses või telef. 56618546. Väljasõit Viir-
ratsi Rahvamaja juurest kl. 8.30.
27.5. kell 10 infotund Mis tehtud, mis teoksil. Mai sünni-
päevalaste õnnitlemine.
28.5. kell 10.30 rahvamaja eakate võimlemisring.
30.5. kell 10 pediküüri ja maniküüri teenus. Registreeru!

Juunis

- 16.6. kell 10 tervispäev, SPA külastus, Tõrva.
17.06. kell 10 infotund – Jaanipäeva traditsioonid. Juuni sün-
nipäevalaste õnnitlemine.

TARVASTU PÄEVAKESKUSES

Mais

- 22.5. kell 11 Elvi Peedel meenutab oma läbi elu kestnud
sporditeed.
29.5. kell 11 pakume kooki päevakeskuse 13. aastapäeva
puhul, meenutame möödunud aastaid. Õnnit-
leme mai sünnipäevalapsi.
29.5. kell 12 külalised Viljandist Kuldne Sügis klubist.

Juunis

- 5.6. kell 11 mängime lauamänge.
12.6. kell 11 jutustame päevakajalistel teemadel.
19.6. kell 13 koguneme Tarvastu Ordulinnuse parklas. Ret-
ke juht Olev Kallas aitab meil leida iseennast.
Võta kaasa piknikukorv.

Elupäästvale rinnavähi sõeluuringule on tänavu kutsutud rekordarv naisi

Möödunud aastal osales Vil-
jandimaal rinnavähi sõeluur-
ingul 68% maakonnas kutsu-
tud naistest. Sel korral on rin-
navähi sõeluuringu sihtrühm
laienenud ning Tervisekassa
kutsub rinnavähi sõeluurin-
gule rohkem kui 113 000 Eesti
naist vanuses 50–74. Viljan-
dimaalt on kutsutud ligi 4100
naist.

Rinnavähi sõeluuring aitab
pahaloomulise kasvaja avasta-
da varakult, mil võimalus ter-
veks saada ja terveks jääda on
oluliselt suurem kui hilisemas
staadiumis avastatud haiguse
korral. Varajases ehk esimeses
või teises staadiumis avastatud
kasvaja puhul on viis aastat
pärast diagnoosi saamist elus
enam kui 90 protsenti naistest,
sõeluuringu väliselt leitud rin-
navähiga naiste puhul on see
näitaja aga 74 protsenti.

Mai on rahvusvaheline rin-
navähi ennetuse kuu, mille
raames juhib Tervisekassa
kampaaniaga "Turvavõrk"
tähelepanu rinnavähi sõeluur-
ingus osalemise olulisusele.
Teavituskampaania keskmes-

se on toodud pere-, sõprus- ja
kogukonnad, kes toetavad
üksteist nii elu ilusail kui ka
keerulisil hetkil. Rinnavähi
sõeluuringus kutsuvad naisi
osalema Eesti tuntud ja tun-
nustatud näitlejannad Anne
Reemann, Piret Kalda ja Epp
Eespäev, kelle lähedased on
pidanud võitlust erinevate vä-
hivormidega.

* Eestis kutsutakse rinnavä-
hi sõeluuringule 50–74-aas-
taseid naisi iga kahe aasta
tagant.

* 2025. aastal on tasuta uu-
ringule kutsutud kõik naised,
ka ravikindlustamata, sünnia-
astatega 1951, 1953, 1955, 1957,
1959, 1961, 1963, 1965, 1967,
1969, 1971, 1973, 1975.

* Rinnavähi sõeluuringul
saab osaleda nii tervishoiu-
asutuses kui ka mammograa-
fiabussis. Vajalikud kontaktid
leid veebilehelt [https://soeluur-
ing.ee/rinnavahk/Vaata](https://soeluur-
ing.ee/rinnavahk/Vaata), mil-
lal on mammograafiabuss sinu
piirkonnas: [https://tervisekas-
sa.ee/mammograafiabussid](https://tervisekas-
sa.ee/mammograafiabussid)

Tervisekassa

Kolme Tamme jooksule on start antud. Foto: Lilian Vorobjov

35. Kolme Tamme jooks tõi osalejate rekordi!

19. aprillil toimunud Viljandi valla seeriajooksu Kolme Tamme jooks tõi Viiratsisse suure arvu jooksuhuvilisi.

Põhidistantsi 10,2 km lõpetas 99 jooksjat, noortejooksul, mille pikkuseks oli 5 km, finišeeris 43 lõpetajat. Lisaks läbisid noortega sama pika maa kepikõndijad, keda oli protokolli järgi 26. Enne põhistarti sības aga lastejooksul koguni 35 pisikest liikumishuvilist.

Meeste seas ei jätnud 10,2 km distantsil teistele sõnaõigust Morten Siht, kes edestas Keio Kitse ja Morten Saethat. Esikolmikule järgnesid Margus Hanni, Tarmo Maiste ja Joosep Tammemäe. Naiste kuus paremat olid Minna Kelk, Olga Andrejeva, Leila Luik, Greete-Liisa Toom, Inga Kree ja Mia Lii Kaigas. Vanuseklasside võitjad olid põhijooksul järgmised: TU 18 Mia Lii Kaigas, N Minna Kelk, N40 Olga Andrejeva, N50 Kaire Roosalk, N70 Lilian Estorn, PU18 Andreas Vaher, M Morten Siht, M40 Morten Saetha, M50 Tarmo Maiste, M60 Meelis Veilberg, M70 Ants Kuusik. Noortejooksu parimad olid: TU14 Anna Helene Rauk, Marta Raudik ja Maritta Kitsing, TU16 Meia Niinepuu, Karmen Karja ja Anni Rohelpuu, PU14 Hugo Hansmann, Frank Hansmann ja Mihkel Zlobin, PU16 Rasmus Raudik, Oskar Raudik.

Suurim tänu korraldusmeeskonnale, Viiratsi koolile, Eesti Punase Risti ja Viljandi Gümnaasiumi vabatahtlikele ning muidugi võistluse toetajatele, kes rikkaliku auhinnavalua katsid ja võimaldasid osalejatele toredaid üllatusi pakkuda – Berry Market, Uku Keskus, Raua Auto, LX Motors, Sakala Ilustudio, Sportlandi Viljandi UKU Keskuse kauplus, Coop Viljandi, Mykene, Holstre-Polli Spordikeskus, Ohoi, Viljandi vald ja spordiklubi WellRun!

Viljandi valla seeriajooksu järgmine võistlus on 9. augustil toimuv Holstre-Paistu maanteejooks.

Spordikülje koostas

Mati Adamson,
Holstre-Polli Spordikeskuse spordijuht

Viljandi valla naiskond võitis maakonna meistritiitli võrkpallis!

Kaheksa võistkonna osalusel peetud maakonna meistri-võistlused lõppesid 29. aprillil finaalpäevaga Viljandi spordihoones. Esikohamängus alistas Viljandi valla I naiskond Viljandi linn/Sovek võistkonna tulemusega 3:0.

Meie neid olid otsustavaks kohtumiseks igati valmis ning võidutahe oli suur. Tugev serv ja hea kaitsemäng tagasid selge võidu, muidugi oli suureks abiks ka Mati Miilen treeneripingil. Võit tuli igati teenitult ja selle saavutuse üle tasub uhke olla. Võistkonna parimaks mängijaks valiti Gertu Koik.

3.-4. koha mängus võtsid mõtu Kivilõppe/Viljandi vald ja Vilistlased. Vilistlased võtsid siiski oma ja pälvisid 3:0 resultaadiga 3. koha. Kivilõppe/Viljandi vald sai 4. koha, võistkonna parimaks mängijaks tunnustati Janelle Leenurm. Viljandi valla naiskondadest pälvis 5. koha Viljandi vald II, Tarvastu Gümnaasium lõpetas 8. kohaga.

Viljandimaa meistrid naiste võrkpallis: seisavad (vasakult) Kädi-Lii Väli, treener Mati Miilen, Maria Allik, Kätriin Villems, Gertu Koik, Karolin Raudla, Kaisa Kallas, Carmen Kilik, ees istuvad (vasakult) Maarja Allik ja Marie Miilen. Foto: Lilian Vorobjov

Ka Viljandi valla meeskond krooniti Viljandimaa võrkpallimeistriks!

3. mail toimus Viljandi spordihoones Viljandimaa meeste võrkpallimeistrivõistluste finaalpäev. Viljandi vallast oli võistlustules kaks meeskonda. Loomulikult mindi võtma maksimumi.

Viljandi valla II meeskond heitles Tõrva Palli vastu pronksmedalite nimel. Kahjuks pidi Viljandi valla II meeskond seekord leppima kaotusega 1:3 ja meistrivõistluste 4. kohaga.

Finaalmängus said kokku kaks vana rivaali: Viljandi vald I ja EHL Profiles. Mõlema meeskonna mängijad olid saali tulnud kindla mõttega sealt lahkuda maakonna meistritena. Esimeses geimis suutis Viljandi valla meeskond peale suruda oma tahtmise ja võit tuli üsna kergelt. Teises ja kolmandas geimis näitasid võimu EHL Profiles mängijad ja mõlemad geimid võitsid nemad. Viljandi valla I meeskonnal oli selg vastu seinale ja neljas geim kujunes punkt punkti heitluseks. Geimi lõpp oli täis põnevust ja tõelisi

Viljandimaa meistrid meeste võrkpallis: tagareas (vasakult) Lauri Saluveer, Riivo Rüütel, Rauno Kink, Tony Nõu, Ainar Arula, Kristjan Kaska, ees (vasakult) Daniel Savka, Rasmus Lääne, Rivo Arula, Kristo Kotlov ja spordiing Leho Estorn. Foto: Greete-Liisa Toom

mängumehe punkte. Sellest lahingust väljus võiduga Viljandi valla I meeskond.

Viiendas geimis tegi super serveeria meie ja ühtlasi finaali

parim mängija Rauno Kink ning tänu sellele võideti otsustav geim kindlalt. Kogu raske mängu võit seega 3:2 Viljandi valla I meeskonnale ning neil on

au kanda Viljandimaa võrkpallimeistri särke 2025. Väga suur tänu abi eest Leho Estornile, kelle toel kõik meie meeskondade kodumängud teoks said!

Korvpalliski tuli võit meie valda

3. mail Elva spordihoones toimunud Optibet rahvaliiga Terminal Lõuna regiooni II tugevusgrupi meeste korvpalli finaalkohtumises alistas Nool Projekt/Viljandi vald BC Küte/Villest meeskonna tulemusega 71:69!

Nool Projekt/Viljandi valla meeskond oli Elva spordihoones terve mängu tagaajaja rollis, ent ometi suutsid meie mehed viimastel sekunditel kahepunktise eduga võidu koju tuua. Niisugust meelelut tahet meeskonna poolt ja vägevast saavutust oli tõeliselt nauditav vaadata. Ants Vaks viskas finaalkohtumises meie meeskonna kasuks 23, Aivar Piir 17 ja Kevin Tamberg 13 punkti. Lauapalle noppis enim Kevin Tamberg, kes kogus neid

mängu jooksul 10. Ants Vaks ja Aivar Piir võtsid maha 6 lauapalli. Resultatiivseid sööte jagas Ants Vaks 5, Viljar Kams 3 ning Rain Randmaa 2.

Finaali parimaks mängijaks valiti Nool Projekt/Viljandi vald mängija, suurepärase esituse teinud Ants Vaks. Meeskond pidas hooaja jooksul 16 mängu ja pidi kaotusekibedust tundma ainult kahes kohtumises.

Palju õnne meeskonnale, treener Rainer Varele ning abitreener Sander Sulele! Suur tänu veel ka Kolga-Jaani koolile, kelle spordisaalis mehed kaks korda nädalas oma korvpallioskusi lihvisid ja Tarmo Piirile, kes meeste mängudest suurepäraseid videokokkuvõtteid tegi!

Optibet Rahvaliiga Terminal Lõuna regiooni II tugevusgrupi võitjad korvpallis: esimeses reas (vasakult) Gert Pärnaste, Aivar Piir, Mati Adamson, Ants Vaks, treener Rainer Vare, Mart Paal, tagareas (paremalt) Kevin Tamberg, Viljar Kams, Karli Kukk, Rain Randmaa, Kristjan Kert, Indrek Paal, abitreener Sander Sulg. Foto: Lilian Vorobjov

MEIE VALD AJA PEEGLIS

Jätkame ajaloolist ülevaadet Tarvastu kihelkonnast, mille esmamainimest möödub tänavu 800 aastat. Igas numbris küsime ka ühe küsimuse ja õigesti vastanute vahel loosime välja auhinna. Eelmises lehenumbris küsisime, kas Tarvastu on Mulgimaa lõuna-, põhja-, ida- või läänepoolseim kihelkond. Õige vastus on, et kõige idapoolseim kihelkond. Õigesti vastas ja loosiga võitis auhinna Kaja Kase.

Rootsi aeg tõi hariduse ja lugemisoskuse ka Tarvastu kihelkonda

Tarvastu kivikirik, mis jääb praegu Porsa küllasse, ehitati XV sajandil. Kirik on korduvalt sõdades kannatada saanud.

Venelaste rüüsteretked ja Poola staarostkond

XV sajandi lõpul jätsid Tarvastu asustusele hävitavaid jälgi venelaste rüüsteretked. 1481. aastal vallutasid venelased Tarvastu linnuse ja rüüstasid ümberkaudu tappes ja põletades. Vene kroonikate andmetel suri palju metsadesse varjunud inimesi külma ja nälja kätte. Osa rahvast, eriti lapsi, viidi vangidena kaasa Venemaale. Kuni 1582. aastani jäi Tarvastu ala koos endise Tartu piiskopkonnaga venelaste valdusse. Poola alla langenud Tarvastust kujunes iseseisev halduslik üksus – staarostkond. 1588 läks Tarvastu staarostkond kuningliku donatsiooniga Karksi staarost Georg Fahrensbachi haldamisele.

Saabub Rootsi aeg

Rooma-katoliku kiriku ülemvõim Eestimaal lõppes Rootsi ülemvõimuga 1561. aastal. Usu- ja kirikuelu integreerimine Rootsi riigikirikusse toimus kirikukorralduse reformimise kaudu ning selle vastavusse viimisega Rootsi riigikiriku korraldusega. 1624. aastal teostatud Rootsi maarevisjoni arvulistest tulemustest nähtub, et vahepeal Tarvastu ümbrust laastanud sõda ja eriti 1602. aasta katk on asustust tugevasti hõrendanud. Tarvastu küla esines veel 1638. a revisjonis, 1680. aastatel olid paremad põllumaad läinud mõisa kätte. Rootsi aja lõpupoole tekkinud suur näljaaeg (1695-1697) laastas Tarvastut raskesti.

Eestikeelsed jumalateenistused kirikutes

1686. aasta Rootsi kirikuseaduse kehtestamine Eesti- ja Liivimaal sai oluliseks. Rootsi riik asus talupoegadele aktiivselt luterluse põhitõdesid tutvustama. Kirikutes hakati pidama eestikeelseid jumalateenistusi. Köstrid, kes olid kirikuõpetajate abilised, õpetasid katekismust ja kirikulaulu. Lugemisoskus hakkas tasahaaval levima. Liivimaa koolihariduse edendamises, rahvakirjanduse väljaandmises ja kiriku organisatsioonilises kindlustamises olid suured teened ka Liivimaa vaimulikkonna eesotsas seisnud kindralsuperintendentid Johann Fischeril.

Koguduse elu jälgimise kõrval hakati tähelepanu pöörama ka koolide asutamisele. 1645. aastal kehtestati kogu Põhja-Eestis katekismuse- ja aabitsaõpetuse nõue. Igas kihelkonnas tuli ametisse palgata köster ja tema üllapidamiseks eraldada köstrimaa. Hakati ka vaimulikku kirjandust eesti keelde tõlkima. Rahva seas

Aastatel 1620–1652 oli Jakob De la Gardie Rootsi riigis kuninga järel kõige tähtsamate riigijuhtide seas. 1624 andis Rootsi kuningas Liivimaa kindralkubernerile Helme linnuse ja mõisa koos Jõgeveste ja Hummuliga, hiljem ka Kärstna.

kõneldava keele murdeerinevuste tõttu anti raamatuid välja eraldi lõuna- ja põhja-eesi keeles. Alustati piibli tõlkimist, kuid täismahus ilmus see alles 1739. aastal. Eestimaa provintsiaalid otustasid 1655. aastal, et igas kihelkonnas peab olema ametis koolmeister. 1675 nähti ette koolimajade ehitamist, ent selleks puudusid veel nii majanduslikud tingimused kui vastava ettevalmistusega inimesed. Hakati nõudma, et koguduste juures töötaksid ka kooliõpetajad.

Hakkab levima lugemisoskus

Hariduse andmise kaugem eesmärk oli pöörata rahvas evangeliseerimisele, sest luterlike põhimõtete järgi pidi iga koguduse liige olema ise suuteline pühakirja ning muud vaimulikku kirjandust lugema. Riigivõim hakkas kooliküsimustega tõsisemalt tegelema XVII sajandi lõpul. Siis nõudis kuningas, et kõikide kirikute juurde oleksid ehitatud koolid. Seadustest hoolimata ei edenenud koolide ehitamine, kuid lugemisoskuse omandamiseri jõuti ka koolide- ja kihelkondades. Põhja-Eestis jäi koolide arv ja lugemisoskuse tase Lõuna-Eestist maha. Koolid olid peagi olemas enamikus Liivimaa Eesti ala kihelkondades. 1687/1688. aasta talvel õpetasid Forseliuse kasvandikud juba pea-aegu kõigis Mandri-Eesti maakondades. Seda võib lugeda üldise lugemisõpetuse alguseks Eestis.

Forseliuse rajatud koolis oli tähtsal kohal õpilaste iseseisev lugemine. Et lugema õppimine

toimus Forseliuse uuendatud, lihtsustatud meetodil ja tema koostatud aabitsa järgi, saadi lugemine selgeks mõne kuuga esimese õppeaasta jooksul. Aabitsas oli ka araabia ja rooma numbraid, seetõttu hakati varsti pisut matemaatikatki õpetama. Põhiliselt tehti seda siis, kui lapsevanemad soovisid ja selle eest tasusid. Vanemate soovi korral õpetati ka kirjutamist. Koolide kõrval oli lugemisoskuse omandamisel oluline ka koduõpetus. Rootsi aja lõpuks oli eestlaste lugemisoskus märkimisväärselt kõrge. Küllap oli selles oluline osa kirikukorral, mille kohaselt ei tohtinud lugemisoskuseta meest laulatada.

Koolis käisid ainult poeglaplased. Tänu kooliskäijatele poistele õppisid kodudes ka õed-vennad lugema. Laste koolitulek oleneb põllutöödest ja kasutatavatest ruumidest. Algul toimus õppetöö 3–4 kuud aastas. Õppimine võis alata, kui välitööd olid lõppenud. Seal, kus kooliruumiks oli rehetuba, algas õppetöö alles pärast rehetupet. Alustati tavaliselt alles pärast mardipäeva või kolmekuningapäeva, lõpetati juba aprillis jüripäeva paiku.

Põhjasõda ja 1710 a. katk kahandasid tuntavalt kihelkonna rahvastikku. Tarvastus suri katku 852 inimest, mis on küll üks väiksemaid ohvrite arve Viljandimaal. Põhjasõja lõpust kuni 18. sajandi teise pooleni taastus Tarvastu rahvaarv kiiresti.

Koostas **Elve Bender**
EELK Tarvastu koguduse
õpetaja

TEATED

• Aia- ja niidutehnika hooldus ja remont. Hel tel 53499211 ja kutsu Niidukimeister kohale.

• Metsamaapinna ketasadraga ettevalmistamine istutamiseks 53464785, info.metsaader@gmail.com

• Ehitiste seadustamine, kasutus- ja ehitusload ja muud teenused. Kirjutage või helistage coreteloy@gmail.com 58142386

• Eterniit, plekkprofiil, bituumensindil katusetööd. Puitfassaadi- de ehitus ja värvimine. Korterimaja trepikodade renoveerimine. 53529476 mehitus@gmail.com.

• Laarox OÜ ostab metsa- ja põllumaad. Pakume parimat hinda. Telefon 5527322

• Ostan nõukogude aegsete sõiduautode kasutamata varuosi. Võib pakkuda seismajäänud VAZ sõidukit Tel 5565 1952

• Kodumasinat remont, varuosad. Tel. 517 9771 või merton@hotmail.ee

Sündmusi Viljandi vallas

Mai

18.5 kl 11 Kalmetu/Vana-Võidu/Holstre-Polli discgolfi sari Holstre-Polli spordikeskuse discgolfirajal.

18.5 Noorelt Autokoolis 5. etapp Raassilla Moto- ja vabaajakeskuses.

19.-25.5 Puhkepäeva rattamatk Saarepeedile.

21.5 kl 17 Viljandimaa orienteerumispäevak Uueveskil.

24.5 kl 11 Viljandi valla Külade mängude jalgpalliturniir Soe staadionil.

24.5 kl 19 Theatrumi lavastus "Misanatroop" Heimtali mõisas.

25.5 kl 12 petangiturniiri 1.etapp Kärstnas.

26.5 -1.6 Puhkepäeva rattamatk Puiatu vibukeskuse juurde.

28.5 kl 14 Kohtumine kirjanik Elme Väljastega Pärsti raamatukogus.

28.5 kl 18 Staieri seeriajooksu II etapp, 1500 m Viljandi linna staadionil.

30.5 Noorte heitjate seeriavõistluse III etapp Viljandi linna staadionil.

30.5 kl 16 lastekaitsepäev Saarepeedi rahvamaja õuel. Külla tulevad Lotte ja Pipi, saab sõita lasterongiga. Maailma suurim batuut Mulgimadin.

30.5 kl 18 Kolga-Jaani Maijooks, start Kolga-Jaani staadionil.

31.5 kl 11 Mustla Discgolf 2025 Mustla discgolfipargis.

31.5 kl 12 Kärstna küla lastekaitsepäev, lähemalt meie lehe 9. küljelt.

Juuni

2.-8.6 Puhkepäeva rattamatk Koordi talu juurde.

2.6 kl 15 lastekaitsepäev Ramsil.

2.6 Ramsi lastekaitse päeva raames toimub mõõduvõtt noortevolikogu, vallavolikogu ja väärikate kogu vahel. Loe lähemal meie lehe 6. küljelt.

4.6 kl 17 Viljandimaa orienteerumispäevak Viljandis.

6.6 kl 18 jooksupäev Lapsed Liikuma! Kärstna mõisapargis.

6.-8.6 Viljandi Hansapäevade spordiprogramm.

7.6 kl 11 Viljandi valla Külade mängude discgolfiturniir Holstre-Polli Spordikeskuses.

8.6 Supermoto EMV 1. etapp Raassilla Moto- ja vabaajakeskuses.

9.6-15.6 Puhkepäeva rattamatk Vastemõisa raamatukogu juurde.

13.6 kl 18.30 2. Benno jooks Soe kergliiklusteel.

21.6 kl 19 Tännassilma Rahvamaja välilaval toimub Uusna – Valma – Tännassilma kogukonnapäev. Esinevad ansambel Tuulest Viidud, tantsutrupid Absurda ja Arabella. Toitlustab Avitella OÜ, Jätsijaam, loterii kogukondade toetuseks. Saunaala (pilet 5€), batuut Mulgimadin.

KÜSIMUS:

Mitu mõisa oli ajaloolises Tarvastu kihelkonnas - kas 7, 9 või 11?

Vastused palume saata, kas e-posti aadressil ajaleht@viljandivald.ee või siis aadressil Sakala tn 1, Viiratsi alevik, 70101, Viljandimaa, märksõnaga Viktoriin. Vastuseid ootame hiljemalt 26. maiks.

KUU FOTO

Soe lasteaias Naksitralli rühma lapsed panid aprilli keskel inkubaatorisse 30 muna. Nad ei jäänud tibusid niisama käed rüpes ootama vaid asusid kalendrisse päevi märkima ja nii tibusid koorumist ootama. Lastega koos sedasama tegi ka lasteaias juht Tiit Rõõm. 6. mai hommikupoolikul see juhtuski: esimesed kaks tibu lisandusid Naksitralli rühma. Kolmapäeva lõunaks oli neid juba kümme enam. Veel niipalju, et enne lihavõttepühi asi ebaõnnestus, sest inkubaator ütles üles. Lapsed aga ei jätanud, valmistati ette pesapaigad ja lasteaias soetas ka uue inkubaatori. Ja visadus viis sihile. Foto erakogust

Metsaader pakub metsa maapinna ettevalmistust istutamiseks.

Pehmemad langid teeme kopaga!

Tel. 56451927, info@meiletop.ee, meiletop.ee.

Roheline HEAKORD

Tänavakivi paigaldustööd, vesi, kanal, дренаaz.

Tel: 55 649 350 info@rohelineheakord.ee

Kaevan ja puhastan tiike pika noolega ekskavaatoriga.

Erinevad kaevad ja pinnasetööd.

Tel. 56451927, info@meiletop.ee, meiletop.ee.

Puurkaevud

Maaküte

Veesüsteemid

Biopuhastid

Septikud

Mahutid

Puurvesi PUURKAEVUD

KONTAKT

www.PUURVESI.ee

Info@puurvesi.ee

+372 5566 2032

+372 5569 4310

Pottsepatööd • Loodusehitus • Üldehitus

+372 5675 1468

www.stoneandcrystal.ee

Osale Holstre-Polli Spordikeskuse kampaanias

Hakkame Iseoma peole sätima!

Laadi alla FitSphere app ja võida tervist ja vaimu turgutavaid auhindu!

NB! Kuigi eelistatud on FitSphere rakendus, võid osaleda ka mõne muu enda kasutatava liikumisäpi abil.

Sel juhul saada kampaaniaperioodi lõppedes 16. juunil 2025 osalust tõendav ekraanipilt aadressile mati.adamson@holstrepolli.ee.

Õnnitleme uusi ilmakodanikke!

ROBIN JAKUBELOVITŠ
02.04.2025

SANDRA KALDA
09.04.2025

ISABELLA INGVER
10.04.2025

LUCAS UDRIS
11.04.2025

ARABELLA PEEK
12.04.2025

EMILY TIKKA
12.04.2025

ROSETTE JASMIIN ANDRESSON
19.04.2025

EMMA KALDVEE
23.04.2025

KIRIKUTES

KOLGA-JAANI JOHANNES KOGUDUSES

Jumalateenistused igal pühapäeval kell 14 koos leeripilastega.

Pärast teenistust leeritund kaminasaalis.

Muul ajal ette helistada 55684711 aja kokkuleppimiseks.

Lisainfo koguduse blogis: <https://kolgajaanikogudus.wordpress.com/>

EELK PAISTU MAARJA KOGUDUSES

11. mail, pühapäeval, kell 14 Ülestõusmisaja 4. pühapäev. Jubilate missa Juhtmõte: Jumala rahva koduigatsus.

25. mail, pühapäeval, kell 14 Ülestõusmisaja 6. pühapäev. Palvepühapäev Rogate missa. Juhtmõte: Südame kõne Jumalaga.

8. juunil, pühapäeval, kell 14 Nelipüha Missa. Leeripüha juhtmõte: Püha Vaimu väljavalamine.

22. juunil, pühapäeval, 2. pühapäev pärast nelipüha.

Kell 12 surnuaiapüha jumalateenistus Tuhalaane kalmistul.

Kell 14 Surnuaiapüha jumalateenistus Paistu kalmistul.

29. juunil, pühapäeval, kell 14, 3. pühapäev pärast nelipüha. Missa juhtmõte: Kutse Jumala riiki.

EELK KÕPU PEETRI KOGUDUSES

Jumal on üles läinud rõõmuhoisete saatel, Issand on üles läinud pasunahäälega. Ps 47:6

K, 21. mail kell 12 Külatund Puiatu raamatukogus – hooaja lõpetamine.

P, 25. mail kell 11 Armulauaga jumalateenistus.

N, 29. mail kell 11 Kirikutund Lohavere Ravi- ja Hooldekeskuses.

N, 29. mail kell 18 Taevani-nemispüha kontsert-palvus. Laulab Viljandi Jaani koguduse naisansambel Iris, juhatab Tuuliki Jürjo. Sissepääs vaba!

P, 8. juunil kell 11 I nelipüha armulauaga jumalateenistus

Õnnitleme sünnipäevalapsi!

	100.	
SALME KARU	09.05.1925	Tõnuküla
	98.	
VÄINO NÕMMELO	22.05.1927	Valma küla
	94.	
ANTONINE ELEMETS	25.05.1931	Mustla alevik
MAIMU INGLIST	29.05.1931	Jämejala küla
	92.	
LOORE JUHANSOO	19.05.1933	Vana-Võidu küla
ENN PÖLDROOS	21.05.1933	Soe küla
	91.	
LEHTE LEPIK	14.05.1934	Väike-Kõpu küla
EVI-MARGARETHE KUSLAP	15.05.1934	Viiratsi alevik
	90.	
HELE-MALL KIVISTE	05.05.1935	Mustivere küla
ANNI TEDER	15.05.1935	Saareküla
KALJU RAND	27.05.1935	Heimtali küla
LEMBIT VÖTTIN	27.05.1935	Suislepa küla
	85.	
EEVI JASKA	06.05.1940	Põrga küla
VIRVE AASNA	14.05.1940	Kivilõppe küla
MAIMU LAAS	16.05.1940	Uusna küla
EVI KIKAS	24.05.1940	Mustla alevik
LYDIA OTSMA	24.05.1940	Ramsi alevik
KAAREL PETERSON	27.05.1940	Porsa küla
	80.	
JAAN RINGMETS	01.05.1945	Vardi küla
HILLAR VARES	05.05.1945	Taari küla
ELLEN VIIRA	15.05.1945	Aidu küla
MAIMU PIHELGA	17.05.1945	Mustla alevik
MAIVE UIGA	17.05.1945	Viiratsi alevik
MARTHA KÄÄPA	26.05.1945	Raudna küla
HELJU-MARIE PÄÄSUKE	27.05.1945	Aidu küla
ARVO KUKK	31.05.1945	Viiratsi alevik

Mälestame

EINAR MAASIK
15.11.1968 – 10.03.2025
Kolga-Jaani alevik

HEINO TENNO
25.02.1953 – 01.04.2025
Võistre küla

SERGEI FUTŠUŽI
20.01.1958 – 02.04.2025
Uusna küla

ARVO JÄRVESOO
27.11.1958 – 02.04.2025
Luiga küla

ALEKSANDRA SEVERIKOVA
07.09.1929 – 05.04.2025
Leie küla

REINO VIIRAS
07.05.1949 – 06.04.2025
Pinska küla

LIISA-MARIE LAANEJÄRV
07.02.1932 – 06.04.2025
Jämejala küla

TAISIA KOLPAKOVA
10.08.1934 – 06.04.2025
Marjamäe küla

AARNE ADRAT
22.04.1940 – 07.04.2025
Tobraselja küla

ARVO KARU
26.12.1948 – 07.04.2025
Uusna küla

KALEV LEIMAN
18.08.1946 – 09.04.2025
Viljandi vald

ELMAR PARM
13.04.1939 – 10.04.2025
Kolga-Jaani alevik

ELLA KUSTAVUS
20.10.1941 – 18.04.2025
Tagamõisa küla

VARJE HANSALU
12.08.1944 – 19.04.2025
Viljandi vald

PAUL PISSAREV
16.06.1938 – 20.04.2025
Ülensi küla

URMAS PARRE
24.10.1954 – 23.04.2025
Jämejala küla

ÕIE MUTTA
22.10.1941 – 23.04.2025
Leie küla

JAAN REITEL
20.04.1942 – 26.04.2025
Vardja küla

LILIA LEEMET
19.08.1931 – 26.04.2025
Uusna küla

HEINO SILLAVEE
08.12.1936 – 28.04.2025
Võistre küla

VIRVE ROOMETS
28.02.1955 – 29.04.2025
Taari küla

Viljandi Valla Teataja

Viljandi Vallavalitsuse väljaanne

Tegevtoimetaja Raivo Lott

Toimetusel on õigus tekste lühendada ja korrigeerida.

e-post ajaleht@viljandivald.ee

Kontakttelefon 5303 5482 (üldinfo), 5304 2447 (toimetaja)

Kodulehekülg www.viljandivald.ee